

ZESTAWIENIE PROGRAMÓW FINANSOWYCH DEDYKOWANYCH REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ PROEKOLOGICZNYCH, MAJĄCYCH NA CELU POPRAWĘ JAKOŚCI POWIETRZA

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
SEKTOR MIESZKALNICTWA – REDUKCJA WIELKOŚCI EMISJI PYŁÓW PM10, PM 2,5 ORAZ B(A)P						
1	<p>Program priorytetowy „Czyste Powietrze”</p> <p><i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.</i></p>	<p>Przedsięwzięcia obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demontaż nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe oraz zakup i montaż źródła ciepła wskazanego w Programie do celów ogrzewania lub ogrzewania i c.w.u., - demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania lub c.w.u. (w tym kolektorów słonecznych), - zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej, - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, - zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych (zawiera również demontaż), - dokumentacja dotycząca powyższego zakresu audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, ekspertyzy. <p>Od 15 lipca 2022 r. uruchomiona została nowa wersja Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, tj. dotacja z prefinansowaniem w ramach Części 2) i Części 3).</p>	<p>2018-2029</p> <p>1) zobowiązania podejmowane będą do 31.12.2027 r. (podpisywanie umów z Beneficjentami),</p> <p>2) środki wydatkowane będą przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfośigw) do 30.09.2029 r.</p>	103 mld zł.	<p>W dniu 03.01.2023 r. uruchomiono nową wersję Programu. Do najważniejszych zmian wprowadzonych w Programie należy zaliczyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie progów dochodowych beneficjentów: Osoby fizyczne - właściciele i współwłaściciele domów jednorodzinnych, lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą: <p>Część 1) Programu dla Beneficjentów uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania: o dochodzie rocznym nieprzekraczającym kwoty 135 000 zł.</p> <p>Część 2) Programu dla Beneficjentów uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania: - przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego beneficjenta wskazany w zaświadczeniu wydawanym zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy – Prawo ochrony środowiska, nie przekracza kwoty: 1894 zł w gospodarstwie wieloosobowym, 2651 zł w gospodarstwie jednoosobowym.</p> <p>Część 3) Programu dla Beneficjentów uprawnionych do najwyższego poziomu dofinansowania: - przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego beneficjenta wskazany w zaświadczeniu wydawanym zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy –</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. dotacja, 2. pożyczka dla gmin, jako uzupełniające finansowanie dla Beneficjentów, 3. dotacja z przeznaczeniem na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego (dla 1) i 2) Części Programu), 4. dotacja z prefinansowaniem (dla 2) i 3) Części Programu). <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW, WFOŚiGW</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
					<p>Prawo ochrony środowiska, nie przekracza kwoty: 1090 zł w gospodarstwie wieloosobowym, 1 526 zł w gospodarstwie jednoosobowym lub ma ustalone prawo do otrzymywania zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, potwierdzone w zaświadczeniu wydanym na wniosek Beneficjenta, przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, zawierającym wskazanie rodzaju zasiłku oraz okresu, na który został przyznany. Zasiłek musi przysługiwać w każdym z kolejnych 6 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia oraz co najmniej do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ dotatkowe finansowania w przypadku przeprowadzenia kompleksowej termomodernizacji. Najwyższe dofinansowanie do 136 200 zł będzie można uzyskać na przeprowadzenie tzw. głębokiej kompleksowej termomodernizacji. ○ urealnienie wartości poszczególnych kosztów kwalifikowanych poprzez podniesienie maksymalnych kwot dotacji dla poszczególnych elementów finansowanych, a także maksymalnych kwot dotacji dla poszczególnych rodzajów przedsięwzięć. <p>Utrzymany został kierunek odpowiednio wyższej intensywności dofinansowania do zakupu i montażu najbardziej efektywnych energetycznie rozwiązań.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ możliwość złożenia dwóch wniosków o dofinansowanie. 	

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
2	<p>Program „Stop Smog”</p> <p><i>Celem programu jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń i poprawa jakości powietrza oraz poprawa efektywności energetycznej budynków poprzez realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych na rzecz najmniej zamożnych gospodarstw domowych w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, w szczególności w tych, których członkami są osoby mające prawo do korzystania ze świadczeń pieniężnych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymiana lub likwidacja wysokoemisyjnych źródeł ciepła na niskoemisyjne, - termomodernizacja jednorodzinnych budynków mieszkalnych, - podłączenie do sieci ciepłowniczej lub gazowej, - zapewnienie budynkowi dostępu do energii z instalacji OZE, - zmniejszenie zapotrzebowania budynków mieszkalnych jednorodzinnych na energię dostarczaną na potrzeby ich ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej. 	2019 - 2028 r.	Do 347,5 mln zł.	<ul style="list-style-type: none"> • gminy, • związki międzygminne, powiaty, związek metropolitalny. 	<p>Dotacja</p> <p>Dla gmin do 100 tys. mieszkańców do 70% współfinansowania.</p> <p>Dla gmin powyżej 100 tys. mieszkańców poniżej 70% współfinansowania,</p> <p>Średni koszt realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego w jednym budynku, a w przypadku budynku o dwóch lokalach – w jednym lokalu, nie może przekroczyć 53 000 zł.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>
3	<p>Program priorytetowy „Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa zachodniopomorskiego”</p> <p><i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych</i></p>	<p>Przedsięwzięcie obejmujące demontaż nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe oraz zakup i montaż pompy ciepła typu powietrze-woda albo gruntowej pompy ciepła lub innych źródeł ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i c.w.u. albo podłączenie lokalu do efektywnego źródła ciepła w budynku, spełniającego wymagania Programu. Dodatkowo mogą być wykonane (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):</p>	2021 – 2024 1) zobowiązania podejmowane były do 30.06.2022 r. (podpisywanie umów z Beneficjentami); 2) środki wydatkowane będą przez WFOŚiGW Szczecin do 31.03.2024 r.	12 mln zł.	<p>Część 1) Programu: osoba fizyczna będąca właścicielem/współwłaścicielem lokalu mieszkalnego, z wyodrębnioną księgą wieczystą, wydzielonego w budynku mieszkalnym wielorodzinnym mieszczącym od 3 do 20 lokali mieszkalnych. Roczny dochód beneficjenta nie może przekroczyć kwoty 100 000 zł.</p> <p>Część 2) Programu: osoba fizyczna, która łącznie spełnia następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jest właścicielem /współwłaścicielem lokalu mieszkalnego, z wyodrębnioną księgą wieczystą, wydzielonego w budynku mieszkalnym wielorodzinnym 	<p>Dotacja.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u> <u>WFOŚiGW w Szczecinie</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych wielorodzinnych od 3 do 20 lokali mieszkalnych - pilotaż na terenie województwa zachodniopomorskiego.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania i/lub cwu, - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,-zakup i montaż okien, drzwi oddzielających lokal od przestrzeni nieogrzewanej (zawiera również demontaż), - dokumentacja projektowa. <p>Przedsięwzięcie nie obejmujące wymiany źródła ciepła na paliwo stałe na nowe źródło ciepła, a obejmujące (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, -zakup i montaż okien, drzwi oddzielających lokal od przestrzeni nieogrzewanej (zawiera również demontaż), - dokumentację projektową. 			<p>mieszczącym od 3 do 20 lokali mieszkalnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeciętny miesięczny dochód na jednego członka jej gospodarstwa domowego wskazany w zaświadczeniu wydawanym zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r.– Prawo ochrony środowiska, nie przekracza kwoty: 1400 zł w gospodarstwie wieloosobowym, 1960 zł w gospodarstwie jednoosobowym. <p>Część 3) Programu: wspólnota mieszkaniowa w budynku mieszkalnym wielorodzinnym obejmującym od 3 do 20 lokali mieszkalnych.</p>	
4	<p>Program priorytetowy „Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych gminach” – pilotaż na terenie Gminy Pszczyna</p> <p><i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności</i></p>	<p>Przedsięwzięcie obejmujące demontaż nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe oraz zakup i montaż pompy ciepła typu powietrze-woda albo gruntowej pompy ciepła lub innych źródeł ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i c.w.u. albo podłączenie lokalu do efektywnego źródła ciepła w budynku, spełniającego wymagania Programu.</p> <p>Dodatkowo mogą być wykonane (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):</p> <ul style="list-style-type: none"> - demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego 	<p>2021-2024</p> <p>1) zobowiązania podejmowane były do 31.03.2022 r. (podpisywanie umów z Beneficjentami);</p> <p>2) środki wydatkowane będą przez WFOŚiGW Katowice do 31.03.2024 r.</p>	6,07 mln zł.	<p>Cześć 1) Programu: osoba fizyczna będąca właścicielem/współwłaścicielem lokalu mieszkalnego, z wyodrębnioną księgą wieczystą, wydzielonego w budynku mieszkalnym wielorodzinnym mieszczącym od 3 do 20 lokali mieszkalnych. Roczny dochód beneficjenta nie może przekroczyć kwoty 100 000 zł.</p> <p>Cześć 2) Programu: osoba fizyczna, która łącznie spełnia następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jest właścicielem /współwłaścicielem lokalu mieszkalnego, z wyodrębnioną księgą wieczystą, wydzielonego w budynku mieszkalnym wielorodzinnym 	<p>Dotacja</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u> <u>WFOŚiGW w Katowicach</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>energetycznej budynków mieszkalnych wielorodzinnych od 3 do 20 lokali mieszkalnych - pilotaż na terenie Gminy Pszczyna.</i>	ogrzewania i/lub c.w.u., -zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,-zakup i montaż okien, drzwi oddzielających lokal od przestrzeni nieogrzewanej(zawiera również demontaż), - dokumentacja projektowa. Przedsięwzięcie nie obejmujące wymiany źródła ciepła na paliwo stałe na nowe źródło ciepła, a obejmujące (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu): - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, - zakup i montaż okien, drzwi oddzielających lokal od przestrzeni nieogrzewanej (zawiera również demontaż), - dokumentację projektową.			mieszczącym od 3 do 20 lokali mieszkalnych, - przeciętny miesięczny dochód na jednego członka jej gospodarstwa domowego wskazany w zaświadczeniu wydawanym zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, nie przekracza kwoty: 1400 zł w gospodarstwie wieloosobowym, 1960 zł w gospodarstwie jednoosobowym. Część 3) Programu: wspólnota mieszkaniowa w budynku mieszkalnym wielorodzinnym obejmującym od 3 do 20 lokali mieszkalnych.	
5	Program priorytetowy „Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych - pilotaż na terenie województwa dolnośląskiego” <i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności</i>	Przedsięwzięcie obejmujące demontaż nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe oraz zakup i montaż pompy ciepła typu powietrze-woda albo gruntowej pompy ciepła lub innych źródeł ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i c.w.u. albo podłączenie lokalu do efektywnego źródła ciepła w budynku, spełniającego wymagania Programu. Dodatkowo mogą być wykonane (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu): - demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania i/lub c.w.u.,	2021-2024 1) zobowiązania podejmowane były do 25.04.2022 r. (podpisywanie umów z Beneficjentami); 2) środki wydatkowane będą przez WFOŚiGW we Wrocławiu do 31.10.2024 r.	24 mln zł.	Część 1) Programu Beneficjentem jest osoba fizyczna będąca właścicielem/współwłaścicielem lokalu mieszkalnego, z wyodrębnioną księgą wieczystą, wydzielonego w budynku mieszkalnym wielorodzinnym mieszczącym od 3 do 20 lokali mieszkalnych. Roczny dochód beneficjenta nie może przekroczyć kwoty 100 000 zł. Część 2) Programu Beneficjentem jest osoba fizyczna, która łącznie spełnia następujące warunki: - jest właścicielem /współwłaścicielem lokalu mieszkalnego, z wyodrębnioną księgą wieczystą, wydzielonego w budynku mieszkalnym wielorodzinnym	Dotacja Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u> <u>WFOŚiGW we Wrocławiu</u>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>energetycznej budynków mieszkalnych wielorodzinnych" od 3 do 20 lokali mieszkalnych' 3- pilotaż na terenie województwa dolnośląskiego.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,-zakup i montaż okien, drzwi oddzielających lokal od przestrzeni nieogrzewanej (zawiera również demontaż), - dokumentacja projektowa. <p>Przedsięwzięcie nie obejmujące wymiany źródła ciepła na paliwo stałe na nowe źródło ciepła, a obejmujące (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, - zakup i montaż okien, drzwi oddzielających lokal od przestrzeni nieogrzewanej (zawiera również demontaż), - dokumentację projektową. 			<p>mieszczącym od 3 do 20 lokali mieszkalnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeciętny miesięczny dochód na jednego członka jej gospodarstwa domowego wskazany w zaświadczeniu wydawanym zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska, nie przekracza kwoty: 1 564 zł w gospodarstwie wieloosobowym, 2 189 zł w gospodarstwie jednoosobowym. <p>Część 3) Programu</p> <p>Beneficjentem jest wspólnota mieszkaniowa w budynku mieszkalnym wielorodzinnym obejmującym od 3 do 20 lokali mieszkalnych.</p>	
6	<p>Program priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie” – po zmianie - nabór II</p> <p>Celem programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę nieefektywnych źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej. Planowana liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła to 63 000 szt.</p>	<p>Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu „Ciepłe Mieszkanie” w Części 1)-3) polegają na demontażu wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe służących do ogrzewania lokalu mieszkalnego oraz zakupie i montażu: kotła gazowego kondensacyjnego, kotła na pellet drzewny o podwyższonym standardzie, ogrzewania elektrycznego, pompy ciepła powietrze/woda lub pompy ciepła powietrze/powietrze, kotła zgazowującego drewno o podwyższonym standardzie albo podłączenie lokalu do wspólnego efektywnego źródła ciepła. Dodatkowo możliwe jest</p>	2022 - 2026	Budżet na realizację programu wynosi 1,75 mld zł.	<p>Gminy.</p> <p>Beneficjentem końcowym Programu są osoby fizyczne posiadające tytuł prawny do lokalu mieszkalnego znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym wynikający z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prawa własności albo – ograniczonego prawa rzeczowego albo – najmu lokalu mieszkalnego stanowiącego własność gminy wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2021 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, jeżeli nie wszystkie lokale mieszkalne w tym budynku stanowią własność gminy, 	Dotacja.
					<p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW, WFOŚiGW</u></p>	

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	natomiast liczba lokali mieszkalnych o poprawionej efektywności energetycznej to 58 000 szt.	wykonanie instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, wymiana okien i drzwi, wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła. Kosztem kwalifikowanym w programie jest także przygotowanie dokumentacji projektowej przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie dla Części 4) tj. wspólnot 3-7 lokali obejmuje demontaż wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe służących na potrzeby 100% powierzchni ogrzewanej w budynku oraz zakupie i montażu: wspólnego źródła ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu. Dofinansowanie dopuszcza również: zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania i/lub cwu (w tym kolektorów słonecznych i pompy ciepła do samej cwu), wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, ocieplenie przegród budowlanych, okien, drzwi, drzwi/bram garażowych, instalacji fotowoltaicznej oraz dokumentacji tj. audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, wymagane ekspertyzy.			oraz wspólnoty mieszkaniowe od 3 do 7 lokali, zlokalizowane na terenie gminy.	
7	Program Priorytetowy „Mój Prąd” Edycja 5.0 <i>Celem programu jest zwiększenie produkcji energii elektrycznej z mikroinstalacji fotowoltaicznych lub</i>	Nowy nabór wniosków dedykowany jest dla prosumentów w nowym systemie net billing oraz dla dotychczasowych prosumentów, którzy zmienili system rozliczania	2021-2023 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2024 r.,	1 805 mln zł)	- Osoby fizyczne wytwarzające energię elektryczną na własne potrzeby, które mają zawartą umowę kompleksową (są stroną tej umowy nie pełnomocnikiem) / umowę sprzedaży energii regulującą kwestie związane z wprowadzeniem do sieci energii	Nabór piąty wniosków w Programie Mój Prąd - trwający od 22.04.2023 zakończony w dniu 13.12.2023 z powodu wyczerpania środków

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<p>wzrost autokonsumpcji wytworzonej energii elektrycznej poprzez jej magazynowanie (magazyny energii elektrycznej lub ciepła) oraz zwiększenie efektywności zarządzania energią elektryczną na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.</p>	<p>z systemu opustów na nowy system net billing.</p> <p>1) Zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych o zainstalowanej mocy elektrycznej od 2 kW do 10 kW, służących na potrzeby istniejących budynków mieszkalnych.</p> <p>2) Nie podlegają dofinansowaniu przedsięwzięcia polegające na zwiększeniu mocy już istniejącej mikroinstalacji fotowoltaicznej, na którą otrzymano już dotację w ramach Programu Mój Prąd. Poprzez zwiększenie mocy już istniejącej mikroinstalacji fotowoltaicznej, rozumie się, zarówno dołożenie paneli fotowoltaicznych, jak i przyłączenie do jednego Punktu Poboru Energii (PPE) kolejnej mikroinstalacji fotowoltaicznej z odrębnym inwerterem. Jeżeli Wnioskodawca nie otrzymał dofinansowania do założonej mikroinstalacji, która spełnia warunki kwalifikowalności kosztów, a zdecyduje się na zwiększenie jej mocy, może zgłosić mikroinstalację fotowoltaiczną do dofinansowania pod warunkiem przedstawienia kompletu dokumentów:</p> <p>a) faktur/paragonów imiennych dla wszystkich urządzeń wchodzących w skład mikroinstalacji</p>	<p>2) środki wydatkowane będą do 31.12.2024 r.</p>		<p>elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji.</p>	<p>Dotacja</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		<p>fotowoltaicznej zgłaszanej do dofinansowania,</p> <p>b) dokumentów potwierdzających dokonanie płatności,</p> <p>c) zaświadczenia OSD dla pierwszej przyłączonej mikroinstalacji,</p> <p>d) dokumentów potwierdzających zwiększenie mocy, w tym dokumentu wskazującego, jaka jest łączna moc mikroinstalacji fotowoltaicznej przyłączonej do danego Punktu Poboru Energii,</p> <p>e) dokumentu potwierdzającego, że Wnioskodawca rozlicza się w systemie net-billing.</p> <p>3) Zakup i montażu magazynów ciepła: zasobniki c.w.u zasilane przez pompę ciepła lub kocioł elektryczny, zasobniki c.w.u z grzałką elektryczną, bufory ciepła zasilane przez pompę ciepła lub kocioł elektryczny, bufory ciepła z grzałką elektryczną, bufory ciepła wraz z zasobnikiem c.w.u. stanowiące jedno kompletne urządzenie, pompa ciepła typu powietrze/woda tj. pompa ciepła do c.w.u. + zasobnik c.w.u. lub pompa ciepła do c.w.u. ze zintegrowanym zasobnikiem. <i>Minimalna pojemność magazynu ciepła - 20 dm³ (1 dm³ = 1 liter).</i></p> <p>4) Nie podlegają dofinansowaniu urządzenia magazynujące ciepło, które nie wpływają na wzrost autokonsumpcji energii</p>				

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		<p>elektrycznej wytworzonej przez mikroinstalację fotowoltaiczną – np. zasobnik c.w.u. i/lub bufor ciepła zasilany przez kocioł na paliwo stałe, kocioł gazowy.</p> <p>5) Zakup i montaż magazynów energii elektrycznej o pojemności co najmniej 2 kWh.</p> <p>6) Zakup i montaż systemów zarządzania energią HEMS/EMS - z zastrzeżeniem zakupu i montażu magazynu energii elektrycznej lub magazynu ciepła / urządzenia grzewczego, lub kolektorów słonecznych.</p> <p>7) Zakup i montaż kolektorów słonecznych.</p> <p>8) Zakup i montaż urządzeń grzewczych - pompa ciepła: pompa ciepła powietrze/woda, pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej, pompa ciepła powietrze/powietrze, gruntowa pompa ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej.</p> <p>W ramach Edycji 4.0+ istnieje dodatkowa możliwość: Zwiększenie dofinansowania dla dotacji wypłaconych Beneficjentom, którzy złożyli wnioski o dofinansowanie przed dniem 15.12.2022 r. i na ich podstawie uzyskali dofinansowanie w ramach programu Mój Prąd czwarty</p>				

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		<p>nabór wniosków - MP4, przysługuje zwiększenie dofinansowania (jeżeli spełniają inne warunki określone w Programie) do wysokości limitów wskazanych w Programie</p> <p>W ramach Edycji 5.0 istnieje dodatkowa możliwość: Dla Wnioskodawców/Beneficjentów, którzy złożyli wniosek/otrzymali dofinansowanie tylko w zakresie instalacji PV w ramach programu Mój Prąd czwarty nabór wniosków – Edycja 4.0 lub 4,0+., mogą złożyć uzupełniający wniosek o dofinansowanie na dodatkowe elementy zwiększające autokonsumpcję energii elektrycznej (zgodnie z warunkami określonymi w Programie)</p>				
8	<p>Program priorytetowy „Polska Geotermia Plus” Część 1) Geotermia głęboka.</p> <p><i>Celem programu jest zwiększenie wykorzystania zasobów geotermalnych w Polsce.</i></p> <p>Część 2) Wdrożenie geotermii niskotemperaturowej w gminach uzdrowiskowych – pilotaż na terenie gmin</p>	<p>Część 1) Programu Rodzaje przedsięwzięć 7.5.1 Obligatoryjne: 7.5.1.1 budowa nowej lub rozbudowa istniejącej ciepłowni/ elektrociepłowni/ elektrowni geotermalnej/istniejących źródeł wytwarzania energii, opartej na źródle geotermalnym, w tym wykonanie kolejnego geotermalnego odwiertu produkcyjnego lub otworu chłonnego; 7.5.1.2 modernizacja istniejącej ciepłowni/ elektrociepłowni/ elektrowni geotermalnej/ istniejących źródeł wytwarzania</p>	<p>Część 1) Programu - 2019-2027 zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 2024 r., - środki wydatkowane będą do 2027 r.</p> <p>Część 2) Programu - zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 2024 r., - środki wydatkowane będą do 2024 r.</p>	<p>Część 1) Programu 594 mln zł</p> <p>Część 2) Programu 6 mln zł</p>	<p>Część 1) Programu • przedsiębiorcy.</p> <p>Część 2) Programu • Gmina Rabka-Zdrój i Gmina Krynica-Zdrój</p>	<p>Część 1) Programu Dotacja i pożyczka lub wejście kapitałowe</p> <p>Planowany nabór: 31.10.2022 r. – 30.06.2023 r</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p> <p>Część 2) Programu <u>Dotacja</u></p> <p><u>Nabór: 29.09.2022 r. – 20.09.2023 r.</u></p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<p>Krynica – Zdrój i Rabka – Zdrój”</p> <p><i>W ramach programu realizowane są przedsięwzięcia w zakresie rozpoznawania warunków termicznych oraz wykorzystania energii cieplnej górotworu na potrzeby energetyczne na terenie gmin uzdrowiskowych Krynica-Zdrój i Rabka-Zdrój.</i></p> <p><i>Program obejmuje wykonywanie prac i robót geologicznych związanych z wykorzystaniem ciepła Ziemi na głębokościach do 150 m p.p.t. wraz z wykonaniem instalacji demonstracyjnych, wykorzystujących ciepło Ziemi.</i></p>	<p>energii, opartej na źródle geotermalnym związana z poprawą wydajności i sprawności, wzrostem mocy, ograniczeniem zużycia surowców pierwotnych (np. wody), w przypadku której instalacja zostanie znacznie zmodyfikowana. Za znaczną modernizację uznaje się inwestycję:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na którą poniesiono nakłady w wysokości co najmniej 50% nakładów wymaganych na nową instalację - w wyniku której następuje wydłużenie oczekiwanego okresu użytkowania ciepłowni/ elektrociepłowni/ elektrowni geotermalnej/istniejących źródeł wytwarzania energii, opartej na źródle geotermalnym o co najmniej 5 lat; <p>7.5.1.3 modernizacja istniejącego otworu geotermalnego celem poprawy jego parametrów eksploatacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) pogłębienie otworu w celu utworzenia i udostępnienia nowych horyzontów wodnych w odwiercie b) wykonanie zacięcia z istniejącego otworu i udostępnienie nowego interwału złożowego c) wykonanie otworu wielodennego d) modernizacja otworu poprzez wymianę uzbrojenia wglębnego otworu (filtry, rury okładzinowe); 				

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		<p>7.5.1.4 modernizacja istniejącej ciepłowni/ elektrociepłowni/ elektrowni geotermalnej/istniejących źródeł wytwarzania energii, opartej na źródle geotermalnym, inna niż wskazana w pkt 7.5.1.2, polegająca np. na wymianie osprzętu w tym głowic, instalacji powierzchniowych, układów pompowych (pompa, silnik, przewody elektryczno-monitorujące pracę agregatu, falownik);</p> <p>7.5.1.5 zabiegi techniczne w istniejących otworach geotermalnych wydobywczych i zatłaczających, m.in. oczyszczanie lub stymulacja stref zatłaczania poprzez stosowanie kwasowania, lekkiego kwasowania, wprowadzanie dwutlenku węgla i azotu, wymiana filtrów, wymiana rur;</p> <p>7.5.1.6 Rekonstrukcja otworu innego niż odwierconego w celach geotermalnych, w którym wystąpiły przyływy wód termalnych.</p> <p>7.5.2 Opcjonalne zakresy inwestycyjne możliwe do dofinansowania, w obrębie jednego systemu ciepłowniczego:</p> <p>7.5.2.1 Nowe źródła ciepła i/lub energii elektrycznej</p> <p>Przedsięwzięcia realizowane w istniejącym przedsiębiorstwie/zakładzie</p>				

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		<p>dotyczące budowy lub przebudowy jednostek wytwórczych energii elektrycznej wraz z podłączeniem ich do sieci dystrybucyjnej/ przesyłowej, w których do produkcji energii wykorzystuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) energię ze źródeł odnawialnych, b) ciepło odpadowe, c) ciepło pochodzące z kogeneracji. <p>Warunkiem otrzymania dofinansowania jest oświadczenie, że energia i ciepło wyprodukowane w ramach dodatkowych/uzupełniających źródeł kogeneracyjnych lub jednostek wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych będą wykorzystywane na potrzeby własne Wnioskodawcy lub na produkcyjne cele ciepłownicze.</p> <p>7.5.2.2 Wykonanie pierwszego odwiertu badawczego.</p> <p>7.5.2.3 Modernizacja/ rozbudowa sieci ciepłowniczych w efektywnych energetycznie systemach ciepłowniczych lub w systemach, w których inwestycje niezbędne do osiągnięcia statusu efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego zostaną rozpoczęte nie później niż w 3 lata od dnia rozpoczęcia projektu, na który udzielane jest dofinansowanie.</p>				

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		<p>Kosztem kwalifikowanym objęte są przedsięwzięcia związane z modernizacją/rozbudową sieci ciepłowniczych w tym również:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budowa, rozbudowa przesyłowych i dystrybucyjnych sieci ciepłowniczych - Budowa przyłączy wraz z kompaktowymi węzłami ciepłowniczymi (c.o. + c.w.u.) w celu zwiększenia wydajności źródeł - Budowa przyłączy dla wielu odbiorców indywidualnych. <p>Część 2) Programu</p> <p>1) Wykonanie prac i robót geologicznych związanych z rozpoznaniem i wykorzystaniem ciepła ziemi na głębokościach do 150 m p.p.t. na terenie gmin Krynica-Zdrój i Rabka-Zdrój;</p> <p>2) Wykonanie instalacji demonstracyjnych gruntowych pomp ciepła w celu wykorzystania energii cieplnej górotworu na potrzeby energetyczne obiektów budowlanych wraz z wykonaniem przyłączy do odbiorców ciepła.</p>				
9	<p>Program priorytetowy „Renowacja z gwarancją oszczędności EPC (Energy Performance Contract) Plus”</p> <p><i>Celem programu jest poprawa jakości</i></p>	<p>Pilotaż</p> <p>1) Prace modernizacyjne budynków mieszkalnych wielorodzinnych powyżej 7-miu lokali umożliwiające zmniejszenie zużycia energii końcowej przynajmniej o 30% w stosunku do stanu istniejącego (przed modernizacją), przy czym</p>	<p>Program realizowany będzie w latach 2021— 31.12.2026, przy czym: zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2024 r.;</p>	<p>110 mln zł (w tym na nabór w pilotażu – 10 mln zł).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • spółdzielnie mieszkaniowe, • wspólnoty mieszkaniowe, • jednostki samorządu terytorialnego, • spółki prawa handlowego, w których jednostki samorządu terytorialnego posiadają 100% udziałów lub akcji i które powołane są do realizacji zadań własnych j.s.t. wskazanych w ustawach. 	<p>Dotacja</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<p><i>powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez zoptymalizowane inwestycje w poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych wielorodzinnych oraz budynków użyteczności publicznej realizowane w oparciu o umowę o poprawę efektywności energetycznej (umowa EPC).</i></p>	<p>zapotrzebowanie budynku na energię końcową na potrzeby ogrzewania, wentylacji i ciepłej wody użytkowej (EK_{H+W}) po modernizacji wyniesie nie więcej niż 85 kWh/(m²*rok). Wyróżnia się 3 standardy usprawnień:</p> <p>a) usprawnienie tylko instalacyjne lub połączone z przeprowadzeniem minimalnego zakresu prac termomodernizacyjnych (większość przegród spełnia minimalne wymagania określone w Wytycznych technicznych);</p> <p>b) optymalny zakres modernizacji energetycznej — prace z dominującym udziałem prac termomodernizacyjnych wskazanych w załączniku Wytyczne techniczne, po których przeprowadzeniu EK zmniejszy się co najmniej o 45%;</p> <p>c) wysoki standard modernizacji energetycznej - prace z dominującym udziałem prac termomodernizacyjnych wskazanych w załączniku Wytyczne techniczne, po których przeprowadzeniu EK zmniejszy się co najmniej o 60%.</p> <p>Właściwa faza wdrażania Programu Prace modernizacyjne jak dla pilotażu oraz:</p>	<p>Środki wydatkowane będą do 31.12.2026 r.</p>			

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		<p>2) Prace modernizacyjne budynków użyteczności publicznej umożliwiające zmniejszenie zużycia energii końcowej przynajmniej o 30% w stosunku do stanu istniejącego (przed modernizacją), przy czym zapotrzebowanie budynku na energię końcową na potrzeby ogrzewania, wentylacji i ciepłej wody użytkowej ($E_{K_{H+W}}$) po modernizacji wyniesie nie więcej niż $75 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})$, z wyłączeniem budynków opieki zdrowotnej, dla których zapotrzebowanie na $E_{K_{H+W}}$ powinno wynosić nie więcej niż $225 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})$.</p> <p>Wyróżnia się 3 standardy usprawnień:</p> <p>a) usprawnienie tylko instalacyjne lub połączone z przeprowadzeniem minimalnego zakresu prac termomodernizacyjnych (większość przegród spełnia minimalne wymagania określone w Wytycznych technicznych);</p> <p>b) optymalny zakres modernizacji energetycznej — prace z dominującym udziałem prac termomodernizacyjnych wskazanych w załączniku Wytyczne techniczne, po których przeprowadzeniu $E_{K_{H+W}}$ zmniejszy się co najmniej o 45%;</p> <p>c) wysoki standard modernizacji energetycznej - prace z dominującym udziałem prac</p>				

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		<p>termomodernizacyjnych wskazanych w załączniku Wytyczne techniczne, po których przeprowadzeniu EK zmniejszy się co najmniej o 60%;</p> <p>Zarówno dla pilotażu jak i właściwej fazy wdrażania programu wymagany elementem przedsięwzięcia, niezależnie od standardu usprawnień, jest System Zarządzania Energią. Nie przewiduje się wsparcia w programie budynków, w których docelowym źródłem ciepła planowane jest źródło ciepła na paliwo stałe (np. węgiel kamienny, biomasa).</p>				
10	<p>Program wspierania przedsięwzięć termomodernizacyjnych i przedsięwzięć remontowych, realizowany na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 554, z późn. zm.). ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów (FTiR)</p>	<p>- zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej oraz ogrzewania do budynków mieszkalnych, budynków zbiorowego zamieszkania oraz budynków stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego,</p> <p>- zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki, do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa budowlanego, lub zostały podjęte działania mające na celu</p>	<p>Dotacje na FTiR z budżetu państwa określono aktualnie na lata 2021–2029.</p>	<p>Podstawowym źródłem zasilania FTiR od wielu lat pozostaje dotacja przekazywana z budżetu państwa, w wysokości określonej w ustawie budżetowej, środki przekazane przez Krajowy Zasób Nieruchomości (ustawodawca nie ustalił jednak ani częstotliwości, ani wysokości kwot), odsetki od</p>	<p>Właściciele lub zarządcy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budynków mieszkalnych, • budynków zbiorowego zamieszkania, • budynków użyteczności publicznej stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego służących do wykonywania przez nie zadań publicznych, • lokalnych sieci ciepłowniczych, • lokalnych źródeł ciepła. 	<p>- premia termomodernizacyjna, - premia remontowa, - premia kompensacyjna.</p> <p>Wysokość premii termomodernizacyjnej wynosi: - 16% kosztów przedsięwzięcia termomodernizacyjnego - 21% kosztów przedsięwzięcia termomodernizacyjnego wraz z montażem mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE), - dodatkowe wsparcie w wysokości 50% kosztów wzmocnienia budynku</p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>Celem programu jest poprawa stanu technicznego istniejących zasobów mieszkaniowych i zmniejszenie kosztów zapotrzebowania na energię w sektorze komunalno-bytowym. Realizacja tego celu generuje pośrednio istotne efekty w postaci zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery.</i>	zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków, - wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynków, - całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji.		lokata środków FTiR w bankach, wpływy z inwestycji środków FTiR w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa lub NBP albo poręczane lub gwarantowane przez te podmioty, a także w jednostki uczestnictwa otwartych funduszy rynku pieniężnego, darowizny, inne wpływy.		wielkopłytkowego przy realizacji termomodernizacji budynków z tzw. „wielkiej płyty” wraz z ich wzmocnieniem. Podmiot odpowiedzialny: <u>BGK</u>
SEKTOR TRANSPORTU DROGOWEGO – REDUKCJA WIELKOŚCI EMISJI NO_x, PM10						
11	Program Priorytetowy „Zielony Transport Publiczny” <i>Celem programu jest uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć polegających na obniżeniu wykorzystania paliw emisyjnych w transporcie.</i> <i>W ramach programu będą realizowane przedsięwzięcia mające na celu rozwój</i>	Program przewiduje możliwość dofinansowania przedsięwzięć zmierzających do obniżenia zużycia energii i paliw w publicznym transporcie zbiorowym: 1) dotyczące pojazdów polegające na: a) nabyciu nowych autobusów elektrycznych wykorzystujących do napędu wyłącznie energię elektryczną akumulowaną przez podłączenie do zewnętrznego źródła zasilania wraz ze szkoleniem kierowców/mechaników z	1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 2023 r. (planowane wydłużenie terminu podpisywania umów do III kw. 2024 r. - po akceptacji zmian do KPO), 2) środki wydatkowane będą do 2025 r. (planowane wydłużenie terminu do II kw. 2026 r. -	Budżet na realizację celu programu wynosi do 2 mld zł, w tym: • dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 1,6 mld zł, • dla zwrotnych form dofinansowania – do 0,4 mld zł. Docelowo budżet dotacyjny będzie wynosił 3,4 mld zł po	• organizatorzy publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 9 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, z wyłączeniem ministra właściwego do spraw transportu, • operatorzy publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, z wyłączeniem transportu innego niż komunikacja miejska.	Dofinansowanie w formie dotacji i pożyczki. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<p><i>gospodarczy kraju w kierunku gospodarki nowoczesnej, przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym.</i></p> <p><i>Wybrane przedsięwzięcia objęte dofinansowaniem będą zgodne z zasadą DNSH (Do No Significant Harm), która odnosi się do 6 celów środowiskowych tj.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– łagodzenia zmian klimatu,</i> <i>– adaptacji do zmian klimatu,</i> <i>– zrównoważonego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych i morskich,</i> <i>– gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganiu powstawaniu odpadów i recykling,</i> <i>– zapobieganiu i kontroli zanieczyszczeń powietrza, wody i ziemi,</i> <i>– ochrony i odbudowy bioróżnorodności i ekosystemów.</i> 	<p>zakresu obsługi bezemisyjnych autobusów,</p> <p>b) nabyciu nowych trolejbusów tj. autobusów przystosowanych do zasilania energią elektryczną z sieci trakcyjnej wyposażonych w dodatkowy układ napędu, dzięki któremu będą mogły pokonywać trasę bez trakcji elektrycznej (np. baterie trakcyjne lub wodorowe ogniwo paliwowe) wraz ze szkoleniem kierowców/mechaników z zakresu obsługi bezemisyjnych autobusów,</p> <p>c) nabyciu nowych autobusów elektrycznych wykorzystujących do napędu wyłącznie energię elektryczną wytworzoną z wodoru w zainstalowanych w nim ogniwach paliwowych wraz ze szkoleniem kierowców/mechaników z zakresu obsługi bezemisyjnych autobusów,</p> <p>2) modernizacji lub budowie niezbędnej infrastruktury ładowania energią elektryczną/tankowania wodoru oraz instalacji odnawialnych źródeł energii, wykorzystywanej wyłącznie do obsługi i prawidłowego użytkowania nabytych autobusów, w tym w szczególności punktów ładowania lub tankowania wodoru albo sieci trakcyjnej. Infrastruktura wykorzystywana będzie</p>	<p>po akceptacji zmian do KPO).</p>	<p>uruchomieniu środków KPO.</p>		

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		wyłącznie do obsługi transportu publicznego.				
12	<p>Program priorytetowy „Mój elektryk”</p> <p><i>Celem programu jest uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć polegających na obniżeniu zużycia paliw emisyjnych w transporcie poprzez wsparcie zakupu/leasingu pojazdów zeroemisyjnych.</i></p>	<p>Przedsięwzięcia polegające na zakupie/leasingu nowego pojazdu zeroemisyjnego kategorii M1, N1, L1e, L2e, L3e, L4e, L5e, L6e lub L7e w rozumieniu załącznika nr 2 do ustawy – Prawo o ruchu drogowym, wykorzystującego do napędu wyłącznie energię elektryczną akumulowaną przez podłączenie do zewnętrznego źródła zasilania, lub energię elektryczną wytworzoną z wodoru w zainstalowanych w nim ogniach paliwowych lub wyłącznie silnik, którego cykl pracy nie prowadzi do emisji gazów cieplarnianych lub innych substancji objętych systemem zarządzania emisjami gazów cieplarnianych, o którym mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji</p> <p>Przez nowy pojazd zeroemisyjny należy rozumieć pojazd kategorii M1, N1, L1e, L2e, L3e, L4e, L5e, L6e, L7e fabrycznie nowy, który nie był przed zakupem zarejestrowany</p>	2021-2026, w tym: okres zawierania umów do 31.12.2025 r. okres wydatkowania środków do 30.06.2026r.	dla bezzwrotnych form dofinansowania: do 900 mln zł, z czego co najmniej 50% zostanie przekazana w ramach udostępnienia środków do banków zgodnie z art. 411 ust. 10 ustawy — Prawo ochrony środowiska w celu udzielania dotacji.	<ul style="list-style-type: none"> • osoby fizyczne, • jednostki sektora finansów publicznych, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; • Instytuty badawcze w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych; • Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców; • Stowarzyszenia w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach; • Fundacje w rozumieniu ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach; • Organy prowadzące szkołę lub placówkę w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, z wyłączeniem ministra i o ile nie mieszczą się w innych kategoriach beneficjentów; • Jednostki organizacyjne PGL Lasy Państwowe; • spółdzielnie w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 1982 r. — Prawo spółdzielcze; • rolnicy indywidualni w rozumieniu ustawy z 11. kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego; • kościoły i inne związki wyznaniowe oraz ich osoby prawne; • organizacje religijne, których sytuacja prawna jest uregulowana ustawami o stosunku państwa do kościołów i innych związków wyznaniowych, działające w obrębie tych kościołów i związków. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dotacja, • dotacja ze środków udostępnionych bankom z przeznaczeniem na dopłatę do opłat ustalanych w umowach leasingu w rozumieniu art. 411 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy — Prawo ochrony środowiska. <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>
13	eVAN-dofinansowanie zakupu elektrycznego	przedsięwzięcia polegające na:	2020-2024, w tym:	8,9 mln zł dla bezzwrotnych	przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.	Dofinansowanie w formie dotacji.

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<p>samochodu dostawczego(N1)</p> <p><i>Celem programu jest uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć polegających na obniżeniu zużycia energii i paliw w transporcie poprzez wsparcie zakupu pojazdów dostawczych wykorzystujących do napędu wyłącznie energię elektryczną.</i></p>	<p>1) zakupie/leasingu nowych pojazdów elektrycznych kategorii N1 wykorzystujących do napędu wyłącznie energię elektryczną akumulowaną przez podłączenie do zewnętrznego źródła zasilania; 2) nabyciu punktu ładowania o mocy do 22kW.</p>	<p>1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane do 31.12.2021r. 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2024r.,</p>	form dofinansowania.		Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>
14	<p>Zielony samochód – dofinansowanie zakupu elektrycznego samochodu osobowego (M1)</p> <p><i>Celem programu jest uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć służących obniżeniu zużycia energii i paliw w transporcie – poprzez wsparcie zakupu pojazdów o napędzie wyłącznie elektrycznym wykorzystywanych do celów prywatnych</i></p>	<p>Dofinansowaniu podlegają przedsięwzięcia polegające na zakupie nowych pojazdów kategorii M1, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110, z późn. zm.), wykorzystujących do napędu wyłącznie energię elektryczną akumulowaną przez podłączenie do zewnętrznego źródła zasilania.</p>	<p>2020-2023, w tym:: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane do 30.06.2021 r., 2) środki wydatkowane będą do 2023 r.</p>	3,3 mln zł dla bezzwrotnych form dofinansowania.	osoby fizyczne.	<p>Dofinansowanie w formie dotacji.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>
15	<p>System zielonych inwestycji (GIS –</p>	<p>Przedsięwzięcia zmierzające do obniżenia zużycia energii i paliw</p>	<p>2017-2022 przy czym:</p>	Budżet programu	- pierwszy nabór skierowany został do: jednostek samorządu terytorialnego,	Dofinansowanie w formie dotacji i w formie pożyczki.

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<p>Green Investment Scheme) GEPARD - Bezemisyjny transport publiczny</p> <p><i>Celem programu jest uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć polegających na obniżeniu zużycia energii i paliw w transporcie publicznym</i></p>	<p>w publicznym transporcie zbiorowym:</p> <p>1) dotyczące taboru polegające na:</p> <p>a) zakupie nowych autobusów elektrycznych,</p> <p>b) szkoleniu kierowców pojazdów publicznego transportu zbiorowego z obsługi bezemisyjnego taboru,</p> <p>2) dotyczące infrastruktury i zarządzania, polegające na modernizacji lub budowie stacji ładowania pojazdów publicznego transportu zbiorowego w zakresie dostosowania do autobusów elektrycznych. Stacja ładowania wykorzystywana będzie wyłącznie do obsługi publicznego transportu zbiorowego.</p>	<p>1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane do 31.12.2019 r.,</p> <p>2) środki wydatkowane będą do 31.12.2022 r.</p>	<p>29,9 mln zł, z tego:</p> <p>- w formie dotacji 25,8 mln zł,</p> <p>- w formie pożyczki 4,1 mln zł.</p>	<p>spółek komunalnych, które działają w celu wykonania zadań jednostek samorządu terytorialnego związanych z publicznym transportem zbiorowym, innych podmiotów świadczących usługi w zakresie publicznego transportu zbiorowego na podstawie umowy zawartej z jednostką samorządu terytorialnego.</p> <p>- drugi nabór skierowany został do: jednostek samorządu terytorialnego liczących do 100 tys. mieszkańców, spółek komunalnych, które działają w celu wykonania zadań jednostek samorządu terytorialnego liczących do 100 tys. mieszkańców związanych z publicznym transportem zbiorowym, innych podmiotów świadczących usługi w zakresie publicznego transportu zbiorowego na podstawie umowy zawartej z jednostką samorządu terytorialnego liczącej do 100 tys. mieszkańców.</p>	<p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>
16	<p>System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme) Kangur – Bezpieczna i ekologiczna droga do szkoły</p> <p><i>Celem programu jest uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć polegających na obniżeniu zużycia paliw w transporcie</i></p>	<p>Przedsięwzięcia dotyczące:</p> <p>1) taboru - polegające na:</p> <p>a) zakupie nowych elektrycznych autobusów szkolnych, w rozumieniu art. 2 pkt. 41a ustawy – prawo o ruchu drogowym;</p> <p>b) szkoleniu kierowców obsługi nowych elektrycznych autobusów szkolnych, o których mowa w lit. a),</p> <p>2) infrastruktury - polegające na modernizacji lub budowie infrastruktury ładowania elektrycznych autobusów szkolnych. Infrastruktura ładowania wykorzystywana będzie wyłącznie do obsługi zakupionych pojazdów lub publicznego transportu</p>	<p>2019-2023 przy czym:</p> <p>1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane do 31.12.2021 r.</p> <p>2) środki wydatkowane będą do 31.12.2023 r.</p>	<p>44,4 mln zł, w tym:</p> <p>-w formie dotacji 39,9 mln zł,</p> <p>-w formie pożyczki 4,5 mln zł</p>	<p>Program skierowany jest do Gmin wiejskich oraz miejsko-wiejskich w rozumieniu § 2 pkt 7 i 8 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego.</p>	<p>Dofinansowanie w formie dotacji i w formie pożyczki.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		zbiorowego w rozumieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 1944, z późn. zm.).				
17	<p>GEPARD II – transport niskoemisyjny. Część 3) Śląski – zagłębie bezemisyjnego transportu publicznego</p> <p><i>Celem programu jest uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć polegających na obniżeniu zużycia paliw w transporcie publicznym, które uzyskały dofinansowanie ze środków RPO WSL.</i></p>	<p>Przedsięwzięcia zmierzające do uniknięcia zanieczyszczeń powietrza i obniżenia zużycia paliw w publicznym transporcie zbiorowym:</p> <p>1) dotyczące taboru polegające na zakupie nowych autobusów zeroemisyjnych w rozumieniu ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych,</p> <p>2) dotyczące infrastruktury, polegające na modernizacji lub budowie urządzeń, budynków, sieci pozwalającej na obsługę autobusów zeroemisyjnych. Infrastruktura wykorzystywana będzie wyłącznie do obsługi publicznego transportu zbiorowego.</p>	<p>2018-2023, przy czym:</p> <p>1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 2021 r.,</p> <p>2) środki wydatkowane będą do 2023 r.</p>	<p>63,5 mln zł, z tego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w formie dotacji 57 mln zł, - w formie pożyczki 6,5 mln zł. 	<p>1) jednostki samorządu terytorialnego w rozumieniu art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym,</p> <p>2) przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, świadczący usługi w zakresie publicznego transportu zbiorowego.</p> <p>Podmioty wskazane w pkt. 1 – 2 mogą składać wspólny wniosek o dofinansowanie tego samego przedsięwzięcia.</p>	<p>Dofinansowanie w formie dotacji i w formie pożyczki.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>
18	<p>Program priorytetowy „Wsparcie infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych i infrastruktury do tankowania wodoru”</p> <p><i>Celem programu jest wsparcie rozwoju infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych i infrastruktury do tankowania wodoru, aby zmniejszyć liczbę</i></p>	<p>Przedsięwzięcie polegające na:</p> <p>1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowie stacji ładowania o mocy nie mniejszej niż 22 kW, innej niż ogólnodostępna stacja ładowania; - utworzeniu punktu ładowania o mocy nie mniejszej niż 22 kW, wyłącznie na potrzeby własne i nie jest wykorzystywany do świadczenia usługi ładowania; <p>2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowie ogólnodostępnej stacji ładowania o mocy nie mniejszej niż 50kW, w której co najmniej jeden punkt umożliwia 	<p>2021-2028</p> <p>1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2025 r.;</p> <p>2) środki wydatkowane będą do 15.12.2028 r.</p>	<p>870 mln zł, w tym:</p> <p>1) do 70 mln zł na przedsięwzięcia polegające na utworzeniu punktu ładowania o mocy nie mniejszej niż 22 kW, wyłącznie na potrzeby własne i nie jest wykorzystywany do świadczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • JST; • przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. — Prawo przedsiębiorców, którzy posiadają siedzibę lub oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; • spółdzielnie w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 1982 r. — Prawo spółdzielcze; • wspólnoty mieszkaniowe w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali; • rolnicy indywidualni w rozumieniu ustawy z 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego. 	<p>Dotacja, w tym dotacja z przeznaczeniem na dopłaty do rat lub innych opłat leasingowych ustalanych w umowach leasingu finansowego w rozumieniu art. 411 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy — Prawo ochrony środowiska.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<p><i>pojazdów emitujących CO₂ i NO_x, a tym samym poprawić jakość powietrza.</i></p>	<p>świadczenie usługi ładowania prądem stałym i ma moc nie mniejszą niż 50 kW; - przebudowie ogólnodostępnej stacji ładowania skutkującej przyrostem jej mocy do mocy nie mniejszej niż 50 kW oraz możliwością świadczenia usługi ładowania prądem stałym z mocą nie mniejszą niż 50 kW w przypadku co najmniej jednego punkt ładowania.</p> <p>Przez punkt ładowania, należy rozumieć urządzenie umożliwiające ładowanie pojedynczego pojazdu elektrycznego, pojazdu hybrydowego i autobusu zeroemisyjnego;</p> <p>Przez ogólnodostępną stację ładowania, należy rozumieć stację ładowania o której mowa w art. 2 pkt 6 ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych;</p> <p>Przez stację ładowania należy rozumieć stację ładowania, o której mowa w art. 2 pkt 27 ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych.</p> <p>3) - budowie lub przebudowie ogólnodostępnej stacji wodoru.</p> <p>Przez ogólnodostępną stację wodoru należy rozumieć zespół urządzeń, w tym punkt tankowania wodoru wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą oraz zbiornikami</p>		<p>usługi ładowania; 2) do 70 mln zł na przedsięwzięcia polegające na budowie stacji ładowania o mocy nie mniejszej niż 22 kW, innej niż ogólnodostępna stacja ładowania; 3) do 315 mln zł na przedsięwzięcia polegające na budowie bądź przebudowie ogólnodostępnych stacji ładowania umożliwiających świadczenie usługi ładowania prądem stałym o mocy nie mniejszej niż 50 kW i nie większej niż 150 kW; 4) do 315 mln zł na przedsięwzięcia polegające na budowie bądź przebudowie ogólnodostępnych stacji ładowania umożliwiających</p>		

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		magazynowymi, służący do tankowania wodoru umożliwiającą zaopatrywanie w wodór na zasadach równego traktowania każdemu posiadaczowi pojazdu wykorzystującego do napędu energię elektryczną wytworzoną z wodoru w zainstalowanych w nim ogniwach paliwowych.		świadczenie usługi ładowania prądem stałym o mocy nie mniejszej niż 150 kW; 5) do 100 mln zł na przedsięwzięcia polegające na budowie bądź przebudowie ogólnodostępnej stacji wodoru.		
19	<p>Program priorytetowy „Rozwój infrastruktury elektroenergetycznej na potrzeby rozwoju stacji ładowania pojazdów elektrycznych”</p> <p><i>Celem programu jest rozwój infrastruktury (rozbudowa lub modernizacja) elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej skutkującej m.in. zwiększeniem przepustowości infrastruktury elektroenergetycznej na potrzeby rozwoju infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych. Program jest zgodny z legislacją Unii Europejskiej, w tym z</i></p>	<p>W ramach programu w szczególności przewiduje się wsparcie następujących działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. budowa nowych/ rozbudowa/ modernizacja stacji transformatorowo-rozdzielczych (stacji elektroenergetycznych) na wszystkich dowolnych poziomach napięcia, 2. rozbudowa/modernizacja pól rozdzielni lub poprawa systemu nadzoru i sterowania (w tym monitoring) tych stacji transformatorowo-rozdzielczych, 3. budowa/przebudowa linii elektroenergetycznych WN, SN, nn, 4. zwiększenie stopnia automatyzacji sieci, rozwój systemów pomiarowych, systemów komunikacji i systemów li umożliwiających lub poprawiających warunki monitoringu i wizualizacji stanu pracy sieci w celu 	2022-2030 zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2023 r. Środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r.	1 mld zł.	Operatorzy systemu dystrybucyjnego (05D) - operatorzy systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w rozumieniu art. 3 pkt. 25 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – <i>Prawo energetyczne</i> .	Dotacja. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<p><i>art. 10d dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE oraz z rozporządzeniem 5wykonawczym Komisji (UE) 2020/1001 z dnia 9 lipca 2020 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do funkcjonowania Funduszu Modernizacyjnego wspierającego inwestycje w modernizację systemów energetycznych oraz poprawę efektywności energetycznej niektórych państw członkowskich. Program przyczyni się do osiągnięcia celów ramowych dotyczących klimatu i energetyki określonych na poziomie krajowym oraz celów długoterminowych określonych w Porozumieniu Paryskim.</i></p>	<p>przystosowania jej do wzrostu nasycenia źródłami generacji rozproszonej oraz stacjami ładowania pojazdów elektrycznych, wykorzystywanych do świadczenia usługi dystrybucji energii na zasadzie równoprawnego traktowania wszystkich odbiorców oraz przedsiębiorców zajmującym się sprzedażą energii.</p>				

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
INNE – ZWIĄZANE Z REDUKCJĄ WIELKOŚCI EMISJI PYŁU PM10 i PM2,5						
20	<p>Program priorytetowy „Agroenergia”</p> <p><i>Celem programu jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym.</i></p>	<p>Program oferuje wsparcie dla przedsięwzięć z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Część 1) mikroinstalacji, pomp ciepła i magazynów energii, Część 2) Biogazowni rolniczych i małych elektrowni wodnych – nabór zakończony 	2019-2027	200 mln zł.	<ul style="list-style-type: none"> • Beneficjentami programu (dla Części 1) są wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej; • Beneficjentem końcowym programu jest (dla Części 1) i 2): <ul style="list-style-type: none"> ○ Osoba fizyczna będąca właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku prowadząca osobiście gospodarstwo rolne; ○ Osoba prawna będąca właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku o udzielenie dofinansowania prowadząca działalność rolniczą lub działalność gospodarczą w zakresie usług rolniczych. (główny przedmiot działalności wnioskodawcy wskazany w odpowiednim rejestrze przedmiot działalności przedsiębiorstwa stanowi kod PKD: 01.61.Z, 01.62.Z (z wyłączeniem prowadzenia schronisk dla zwierząt gospodarskich oraz podkuwania koni) lub 01.63.Z). 	<p>Dla Części 1) Dotacja, ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW, Dla Części 2) dotacja i pożyczka.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>
21	<p>Program priorytetowy „Ciepłownictwo Powiatowe”</p> <p><i>Celem programu jest zmniejszenie negatywnego oddziaływania przedsiębiorstw ciepłowniczych na środowisko, w tym poprawa jakości</i></p>	<p>Rodzaje przedsięwzięć 7.5.1 Zmniejszenie zużycia surowców pierwotnych</p> <p>7.5.2 Ograniczenie lub uniknięcie szkodliwych emisji do atmosfery</p> <p>7.5.2.1 Ograniczenie lub uniknięcie szkodliwych emisji do atmosfery dla źródeł spalania paliw o mocach 1 MW — 50 MW</p> <p>7.5.2.2 Ograniczenie lub uniknięcie szkodliwych emisji do</p>	2019-2026 zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 2023 r. , Środki wydatkowane będą do 2026 r.	1 350 mln zł.	<ul style="list-style-type: none"> • Spółki kapitałowe, których przedmiotem działalności jest produkcja energii cieplnej na cele komunalno — bytowe, a udział w kapitale zakładowym spółki JST w tym związku jednostek samorządu terytorialnego, jest większy niż 50 %. Jednocześnie całkowita moc cieplna zamówiona systemu ciepłowniczego, w ramach którego prowadzona jest przedmiotowa działalność, wynosi nie więcej niż 50 MW. 	<p>Dotacja. Pożyczka 500 mln zł dla bezzwrotnych form dofinansowania (dotacja do 50% kosztów kwalifikowanych, pod warunkiem zaciągnięcia pożyczki w NFOŚiGW na pokrycie reszty kosztów) i 850 mln zł dla form zwrotnych (pożyczka do</p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>powietrza, poprzez wsparcie przedsięwzięć inwestycyjnych.</i>	atmosfery dla źródeł spalania paliw mocach powyżej 50 MW 7.5.2.3 Ograniczenie lub uniknięcie szkodliwych emisji do atmosfery z działalności przemysłowej (z wyłączeniem źródeł spalania paliw) 7.5.3 Przedsięwzięcia zgodne z „Obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowego wykazu przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej" mające na celu poprawę efektywności energetycznej, a także zmierzające ku temu zmiany technologiczne w istniejących obiektach, instalacjach i urządzeniach technicznych			<ul style="list-style-type: none"> Spółki kapitałowe, których przedmiotem działalności jest produkcja energii cieplnej na cele komunalno — bytowe, a udział w kapitale zakładowym spółki JST, w tym związku JST, jest większy niż 50 %. Jednocześnie JST ujęta jest na imiennej liście 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze (załącznik nr 5). 	100% kosztów kwalifikowalnych) Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>
22	Program priorytetowy „Energia Plus” <i>Celem programu jest zmniejszenie negatywnego oddziaływania przedsiębiorstw na środowisko, w tym poprawa jakości powietrza, poprzez wsparcie przedsięwzięć inwestycyjnych.</i>	Przedsięwzięcia mające na celu: 1) Zmniejszenie zużycia surowców pierwotnych; 2) Ograniczenie lub uniknięcie szkodliwych emisji do atmosfery; 3) Przedsięwzięcia mające na celu poprawę efektywności energetycznej, a także zmierzające ku temu zmiany technologiczne w istniejących obiektach, instalacjach i urządzeniach technicznych; 4) Nowe źródła ciepła i energii elektrycznej; 5) Modernizacja/ rozbudowa sieci ciepłowniczych.	Od IV naboru wniosków o dofinansowanie (od 01.02.2023 r.): 2019-2030 Program realizowany będzie w latach 2019 - 2030, przy czym: zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 2027 r., Środki wydatkowane będą do 2030 r.	4 mld zł.	<ul style="list-style-type: none"> Przedsiębiorcy. 	Dotacja, Pożyczka. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>
23	Program priorytetowy SOWA – oświetlenie zewnętrzne	1) kompleksowa modernizacji oświetlenia zewnętrznego w zakresie istniejącej sieci	2018 – 2024 zobowiązania (rozumiane jako	ok. 91,4 mln zł (aktualna wartość umów	<ul style="list-style-type: none"> JST i ich związki oraz spółki z większościowym udziałem JST, posiadające tytuł do dysponowania 	Pożyczka.

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>Celem programu jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz uzyskanie oszczędności energii elektrycznej poprzez dofinansowanie przedsięwzięć poprawiających efektywność energetyczną systemów oświetlenia zewnętrznego.</i>	oświetleniowej, której zakres wynika z audytu oświetlenia, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> • demontaż starych wyeksploatowanych opraw oświetleniowych, • montaż nowych opraw oświetleniowych, • wymiana przewodów elektrycznych w słupach i wysięgnikach wraz z wymianą zabezpieczeń, • wymiana wysięgników, • wymiana wyeksploatowanych słupów oświetleniowych, • modernizacja/przebudowa istniejących szaf oświetlenia ulicznego SOU, • montaż inteligentnego sterowania oświetleniem; 2) montaż nowych punktów świetlnych w ramach modernizowanych istniejących ciągów oświetleniowych, jeżeli jest to niezbędne do spełnienia obowiązujących przepisów.	podpisywanie umów) podejmowane będą do 2022 r., Środki wydatkowane będą do 2024 r.	uwzględniając oszczędności).	infrastrukturą oświetlenia zewnętrznego, w tym ulicznego w zakresie realizowanego przedsięwzięcia.	Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>
24	Program priorytetowy „Klimatyczne Uzdrowiska” Część 2) Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej na terenie gmin uzdrowiskowych <i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji</i>	Inwestycje polegające na wsparciu efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego — zlokalizowanych bezpośrednio na terenach uzdrowiska lub w obszarze ochrony uzdrowiskowej, w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> 1) modernizacja energetyczna ww. budynków, na podstawie posiadanego audyt energetycznego, wykazującego minimalną redukcję zapotrzebowania na 	Program realizowany będzie w latach 2021-31.12.2025, przy czym: zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2024 r. Środki wydatkowane będą do 31.12.2025 r.	200 mln zł.	<ul style="list-style-type: none"> • JST posiadające status uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej (w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowych) • spółki prawa handlowego, w których jednostki samorządu terytorialnego, o których mowa w pkt. 1) posiadają 100% udziałów lub akcji, które powołane są do realizacji zadań własnych j.s.t. wskazanych w ustawach. 	Dotacja. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<p><i>gazów cieplarnianych na terenie uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej poprzez zoptymalizowane inwestycje w poprawę efektywności energetycznej oraz zwiększenie produkcji energii z odnawialnych źródeł.</i></p>	<p>energię końcową budynku na poziomie 30% (zalecany stopień redukcji spełniającej definicję głębokiej termomodernizacji wynosi 60%);</p> <p>2) modernizacji/wymiany/instalacji źródła ciepła oraz/lub c.w.u. dla ww. budynków, na podstawie posiadanego audytu energetycznego, z tym zastrzeżeniem, że ww. budynki, dla których planowana jest realizacja ww. usprawnienia jako osobne działanie — w zakresie izolacyjności przegród: ścian zewnętrznych, stolarki okiennej oraz dachu/stropodachu — spełniają wymagania przynajmniej WT2014. Nie dopuszcza się dofinansowania zmiany źródła ciepła na źródło ciepła opalane kopalnymi paliwami stałymi;</p> <p>3) montaż instalacji PV oraz/lub wymiana oświetlenia na energooszczędne dla ww. budynków — na podstawie właściwego audytu energii elektrycznej z zastrzeżeniem, że produkcja energii elektrycznej z instalacji PV zbilansowana jest na potrzeby: optymalizacji zużycia energii elektrycznej oświetlenia wbudowanego i/lub zewnętrznego budynku oraz obsługi systemów</p>				

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		<p>technicznych i instalacyjnych w budynku.</p> <p>Powyższe usprawnienia można stosować dla budynków spełniających wymagania programu: łącznie lub rozdzielnie, pod warunkiem spełnienia pozostałych warunków określonych w programie priorytetowym.</p>				
25	<p>Program priorytetowy „Budownictwo energooszczędne”</p> <p>Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie <i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach, w tym w wyniku zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł oraz ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂.</i></p>	<p>Modernizacja energetyczna następujących rodzajów budynków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szpitali, zakładów opiekuńczo - leczniczych, zakładów pielęgnacyjno - opiekuńczych, hospicjów, a także innych obiektów niż te, w których prowadzona jest całodobowa działalność lecznicza, np. przychodni przyszpitalnych, laboratoriów, budynków technicznych, budynków administracyjnych, sieci ciepłowniczych lokalnie łączących obiekty techniczne (źródła ciepła) z pozostałymi obiektami szpitalnymi, pod warunkiem, że obiekty te wchodzi w skład kompleksu szpitalnego — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. a, – obiektów zabytkowych, tzn. takich, które zostały wpisane do Rejestru zabytków lub znajdują się w ewidencji wojewódzkiej lub gminnej, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad 	<p>Program realizowany dla części 1) będzie w latach 2016 -2028, przy czym: zobowiązania (rozumiane jako zawieranie umów) podejmowane będą do 31.12.2024 r., Środki wydatkowane będą do 31.12.2028 r.</p>	<p>Dotyczy całości Programu:</p> <p>Budżet na realizację celu programu wynosi do 5,455 mld zł, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 3,455 mld zł, 2) dla zwrotnych form dofinansowania – do 2,00 mld zł, 	<ul style="list-style-type: none"> • Zarejestrowane na terenie Rzeczypospolitej Polskiej: <ol style="list-style-type: none"> a) podmioty prowadzące działalność leczniczą w zakresie stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych w szczególności w formie: szpitali, zakładów opiekuńczo - leczniczych, zakładów pielęgnacyjno - opiekuńczych, hospicjów, wpisane do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, b) podmioty prowadzące muzea wpisane do Państwowego Rejestru Muzeów (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 maja 2008 r. w sprawie sposobu prowadzenia Państwowego Rejestru Muzeów, wzoru wniosku o wpis do Rejestru, warunków i trybu dokonywania wpisów oraz okoliczności, w jakich można zarządzić kontrolę w celu ustalenia, czy muzeum spełnia nadal warunki wpisu do Rejestru), c) podmioty prowadzące domy studenckie, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r., poz. 1668), 	<p>Dotacja Pożyczka</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		<p>zabytkami — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. d,</p> <p>– obiektów sakralnych — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. e,</p> <p>– budynków towarzyszących zdefiniowanych w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz budynki administracyjno — gospodarcze należące do podmiotów wymienionych w ust. 7.4 pkt 1), lit. e, jak również należące do tych podmiotów budynki zamieszkania zbiorowego związane z kultem religijnym, (klasztory, domy rekolekcyjne, domy pielgrzyma) — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. e,</p> <p>– domów studenckich — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt.1) lit. c,</p> <p>– innych przeznaczonych na potrzeby kultury, kultu religijnego, oświaty, opieki, wychowania, nauki — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. a, b, e.</p> <p>Modernizacja powyżej wskazanych budynków dotyczy zmiany wyposażenia obiektów w</p>			<p>d) podmioty będące właścicielem budynku zabytkowego wpisanego do Rejestru zabytków lub znajdującego się w ewidencji wojewódzkiej lub gminnej, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, pod warunkiem, że składane wnioski dotyczą wyłącznie budynków objętych ochroną konserwatorską, o której mowa powyżej,</p> <p>e) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jak również stowarzyszenia i fundacje powołane do życia przez te podmioty.</p> <p>• Wnioski składane przez wymienione w pkt 1) podmioty muszą być powiązane z prowadzoną przez te podmioty działalnością statutową.</p>	

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		<p>urządzenia o najwyższych, uzasadnionych ekonomicznie standardach efektywności energetycznej, związanych bezpośrednio z prowadzoną modernizacją energetyczną budynków, w szczególności takie prace jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocieplenie obiektu (w tym np. ścian, podłóg na gruncie, stropów, stropodachów, dachów oraz innych przegród), – wymiana okien, – wymiana drzwi zewnętrznych, – przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą źródła ciepła, w tym na źródło OZE), – wymiana lub montaż systemów wentylacji i klimatyzacji, – zastosowanie systemów zarządzania energią w budynkach, – zastosowanie odnawialnych źródeł energii, – przygotowanie dokumentacji technicznej, w tym programów funkcjonalno — użytkowych, ekspertyz technicznych, audytów energetycznych (audytów efektywności energetycznej), ekspertyz mykologicznych, – likwidacja zawilgocenia i jego skutków w modernizowanym energetycznie budynku, – wymiana oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego obiektu na energooszczędne. 				

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
26	<p>Program priorytetowy „Budownictwo energooszczędne”</p> <p>Część 2) PUSZCZYK — Niskoemisyjne budynki użyteczności publicznej</p> <p><i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach, w tym w wyniku zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł oraz ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂.</i></p>	<p>1) inwestycje polegające na budowie nowych budynków użyteczności publicznej (m.in. budynków przeznaczonych na cel oświaty, nauki, wychowania, opieki, kultury, kultu religijnego, pomocy społecznej) i zamieszkania zbiorowego, spełniających warunki, określone w ust. 7.2. 1) i 2).</p> <p>2) dokończenie rozpoczętej wcześniej budowy obiektów użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego, o których mowa w pkt 1 pod warunkiem, że w ramach realizowanego przedsięwzięcia osiągnięty zostanie standard w zakresie energooszczędności, o którym mowa w ust. 7.2 1) i 2).</p> <p>3) inwestycje polegające na wykonywaniu odbudowy, rozbudowy, nadbudowy budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego, również w przypadku zmiany sposobu użytkowania takiego budynku, pod warunkiem, że spełnione są warunki programu.</p> <p>Wyżej wymienione inwestycje powinny zostać objęte decyzją pozwolenia na budowę.</p>	<p>Program realizowany dla części 2) będzie w latach 2021 -2025, przy czym: zobowiązania (rozumiane jako zawieranie umów) podejmowane będą do 30.06.2023 r., Środki wydatkowane będą do 20.12.2025 r.</p>	<p>Dotyczy całości Programu:</p> <p>Budżet na realizację celu programu wynosi do 5,455 mld zł, w tym:</p> <p>1) dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 3,455 mld zł,</p> <p>2) dla zwrotnych form dofinansowania – do 2,00 mld zł,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podmioty sektora finansów publicznych, z wyłączeniem państwowych jednostek budżetowych, • spółki prawa handlowego, w których jednostki samorządu terytorialnego posiadają 100% udziałów lub akcji i które powołane są do realizacji zadań własnych j.s.t. wskazanych w ustawach, • organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, a także kościoły i inne związki wyznaniowe wpisane do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych oraz kościelne osoby prawne, które realizują zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów, • jednostki organizacyjne PGL Lasy Państwowe nieposiadające osobowości prawnej, • parki narodowe. 	<p>Dotacja, Pożyczka.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
27	<p>Program priorytetowy „Budownictwo energooszczędne”</p> <p>Część 3) Współfinansowanie pożyczkowe projektów realizowanych w ramach programu priorytetowego Budownictwo energooszczędne Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”</p> <p><i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach, w tym w wyniku zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł oraz ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂.</i></p>	<p>Modernizacja energetyczna następujących rodzajów budynków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szpitali, zakładów opiekuńczo - leczniczych, zakładów pielęgnacyjno - opiekuńczych, hospicjów, a także innych obiektów niż te, w których prowadzona jest całodobowa działalność lecznicza, np. przychodni przychodni, laboratoriów, budynków technicznych, budynków administracyjnych, sieci ciepłowniczych lokalnie łączących obiekty techniczne (źródła ciepła) z pozostałymi obiektami szpitalnymi, pod warunkiem, że obiekty te wchodzi w skład kompleksu szpitalnego — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. a, – obiektów zabytkowych, tzn. takich, które zostały wpisane do Rejestru zabytków lub znajdują się w ewidencji wojewódzkiej lub gminnej, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. d, – obiektów sakralnych — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty 	<p>Program realizowany będzie w latach 2016 - 2025, przy czym: zobowiązania (rozumiane jako zawieranie umów) podejmowane będą do 31.12.2024 r., Środki wydatkowane będą do 31.12.2025 r.</p>	<p>Dotyczy całości Programu:</p> <p>Budżet na realizację celu programu wynosi dla zwrotnych form dofinansowania – do 2 mld zł,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodnie z częścią 1) programu oraz dodatkowo: <ul style="list-style-type: none"> 1) Podmioty, które zawarły z NFOŚiGW umowę o dofinansowanie wyłącznie w formie dotacji na realizację przedsięwzięcia w ramach programu priorytetowego: <ul style="list-style-type: none"> a) „Budownictwo energooszczędne. Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”, b) „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”, których wnioski o dofinansowanie, na podstawie § 3 uchwały Zarządu NFOŚiGW nr A/11/1/2019 z dnia 8 lutego 2019 r., były oceniane w ramach programu priorytetowego „Budownictwo energooszczędne. Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”; 2) Podmioty, które w ramach programów, o których jest mowa w pkt 1 a) i b) złożyły wnioski o dofinansowanie wyłącznie w formie dotacji. 	<p>Program priorytetowy „Budownictwo energooszczędne”</p> <p>Część 3) Współfinansowanie pożyczkowe projektów realizowanych w ramach programu priorytetowego Budownictwo energooszczędne Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”</p> <p><i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach, w tym w wyniku zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł oraz ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂.</i></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci		Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		<p>określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. e,</p> <ul style="list-style-type: none"> – budynków towarzyszących zdefiniowanych w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz budynki administracyjno — gospodarcze należące do podmiotów wymienionych w ust. 7.4 pkt 1), lit. e, jak również należące do tych podmiotów budynki zamieszkania zbiorowego związane z kultem religijnym, (klasztory, domy rekolekcyjne, domy pielgrzyma) — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. e, – domów studenckich — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt.1) lit. c, – innych przeznaczonych na potrzeby kultury, kultu religijnego, oświaty, opieki, wychowania, nauki — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. a, b, e. <p>Modernizacja powyżej wskazanych budynków dotyczy zmiany wyposażenia obiektów w urzędzenia o najwyższych, uzasadnionych ekonomicznie standardach efektywności</p>					

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci		Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		energetycznej, związanych bezpośrednio z prowadzoną modernizacją energetyczną budynków, w szczególności takie prace jak: <ul style="list-style-type: none"> – ocieplenie obiektu (w tym np. ścian, podłóg na gruncie, stropów, stropodachów, dachów oraz innych przegród), – wymiana okien, – wymiana drzwi zewnętrznych, – przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą źródła ciepła, w tym na źródło OZE), – wymiana lub montaż systemów wentylacji i klimatyzacji, – zastosowanie systemów zarządzania energią w budynkach, – zastosowanie odnawialnych źródeł energii, – przygotowanie dokumentacji technicznej, w tym programów funkcjonalno — użytkowych, ekspertyz technicznych, audytów energetycznych (audytów efektywności energetycznej), ekspertyz mykologicznych, – likwidacja zawilgocenia i jego skutków w modernizowanym energetycznie budynku, – wymiana oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego obiektu na energooszczędne. 					

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
28	<p>Program priorytetowy „Budownictwo energooszczędne”</p> <p>Część 5) PUCHACZ — Energooszczędne budynki użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego</p> <p><i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach, w tym w wyniku zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł oraz ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂.</i></p> <p>UWAGA! Program priorytetowy „Budownictwo energooszczędne. Część 5) PUCHACZ — Energooszczędne budynki użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego” została przyjęta uchwałą B/32/13/2023 z 16.08.2023 r. Nie został jeszcze ogłoszony nabór wniosków.</p>	<p>1. Inwestycje, w wyniku których powstaną budynki użyteczności publicznej lub zamieszkania zbiorowego spełniające ponadstandardowe wymagania energooszczędności określone w załączniku nr 1 do niniejszego programu - Wytycznych Technicznych oraz inne wymogi programu priorytetowego, wraz z powiązaną infrastrukturą wymienioną w punkcie 6.3. Ww. inwestycje, w tym dokończenie inwestycji wcześniej rozpoczętej, obejmują następujące ich rodzaje:</p> <p>a. budowa nowych budynków, b. rozbudowa lub nadbudowa, jeżeli dodatkowa powierzchnia o regulowanej temperaturze uzyskana w wyniku inwestycji jest nie mniejsza niż 100 m² oraz nie mniejsza niż 15% powierzchni o regulowanej temperaturze budynku istniejącego bezpośrednio przed rozpoczęciem inwestycji, które mogą być połączone z przebudową części budynku istniejącej przez rozpoczęciem inwestycji lub zmianą funkcji, c. odbudowa rozumiana jako odtworzenie budynku lub jego znaczącej części (ponad 20 % objętości przegród), które uległy wcześniej zniszczeniu w wyniku działania żywiołu lub katastrofy budowlanej, przy czym odbudowywany budynek może być poddany także przebudowie lub zmianie funkcji</p>	<p>Program realizowany dla części 5) będzie w latach 2023 - 2028, przy czym:</p> <p>1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 30.06.2025 r., 2) środki wydatkowane będą do 20.12.2028 r.</p>	<p>Dotyczy całości Programu:</p> <p>Budżet na realizację celu programu wynosi do 5,455 mld zł, w tym:</p> <p>1) dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 3,455 mld zł, 2) dla zwrotnych form dofinansowania – do 2,00 mld zł</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podmioty prowadzące działalność leczniczą wpisane do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, gdy zakres wsparcia ogranicza się do obiektów (lub ich części) służących działalności leczniczej. • Jednostki organizacyjne PGL Lasy Państwowe nieposiadające osobowości prawnej. • Parki narodowe. • Spółki prawa handlowego, w których jednostki samorządu terytorialnego posiadają co najmniej 80% udziałów lub akcji i które powołane są wyłącznie do realizacji zadań własnych j.s.t. wskazanych w ustawach. • Organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, które realizują zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów, gdy zakres wsparcia dotyczy obiektów służących realizacji zadań publicznych. • Spółki prawa handlowego, których zakres działalności ogranicza się do budowy i eksploatacji służących celom publicznym budynków użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego lub masowej rekreacji • Podmioty prowadzące działalność edukacyjną lub naukową, gdy zakresem wsparcia objęte są obiekty (lub ich części) służące pełnieniu funkcji edukacyjnych lub naukowych, a także sportowych lub widowiskowych powiązanych z działalnością edukacyjną lub naukową. • Podmioty prowadzące leczenie uzdrowiskowe lub rehabilitację uzdrowiskową, gdy zakres wsparcia 	<p>Dotacja, Pożyczka.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
					<p>ogranicza się do budynku (lub jego części) pełniącego funkcje służące lecznictwu lub rehabilitacji uzdrowiskowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podmioty prowadzące żłobki lub przedszkola, gdy zakres wsparcia ogranicza się do obiektów (lub ich części) służących pełnieniu funkcji żłobków lub przedszkoli. • Podmioty prowadzące działalność opiekuńczą, gdy zakres wsparcia ogranicza się do obiektów (lub ich części) służących pełnieniu funkcji opiekuńczych. • Podmioty prowadzące muzea w przypadku, gdy zakres wsparcia ogranicza się do obiektów (lub ich części) służących pełnieniu funkcji muzeum. • Podmioty prowadzące domy studenckie w przypadku, gdy zakres wsparcia ogranicza się do obiektów (lub ich części) służących pełnieniu funkcji domu studenckiego. • Osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jak również stowarzyszenia i fundacje powołane do życia przez te podmioty, gdy zakresem wsparcia nie są objęte obiekty (lub ich części) służące celom komercyjnym, w tym wynajmowaniu lub dzierżawieniu nieruchomości. • Nie wymienione powyżej podmioty sektora finansów publicznych, z wyłączeniem państwowych jednostek budżetowych. 	

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
29	<p>Program priorytetowy „Moje Ciepło”</p> <p><i>Celem programu jest wsparcie rozwoju ogrzewnictwa indywidualnego i rozwoju energetyki prosumenckiej w obszarze powietrznych, wodnych i gruntowych pomp ciepła w nowych budynkach mieszkalnych jednorodzinnych . Wsparcie zakupu i montażu pomp ciepła dla nowych budynków jednorodzinnych przyczyni się do ograniczenia niskiej emisji powstającej w wyniku ogrzewania domów jednorodzinnych nieefektywnymi źródłami ciepła wykorzystującymi paliwa kopalne, a ponadto do wzrostu udziału OZE w finalnym zużyciu energii oraz propagowaniu odnawialnych źródeł energii.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) współfinansowanie inwestycji polegających na zakupie i montażu nowych pomp ciepła wykorzystywanych do celów ogrzewania lub ogrzewania i ciepłej wody użytkowej (c,w,u,) w nowych budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. 2) współfinansowaniu inwestycji podlega: <ol style="list-style-type: none"> a) zakup/montaż gruntowych pomp ciepła - pompy ciepła grunt/woda, woda/woda z osprzętem, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowy m, zbiornikiem ciepłej wody użytkowej (cwu) z osprzętem; b) zakup/montaż pompy ciepła typu powietrze/powietrze (w systemie centralnym obsługujący cały budynek) z osprzętem; c) zakup/montaż pompy ciepła typu powietrze/woda z osprzętem, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowy m, zbiornikiem c,w,u, z osprzętem. 3) w budynku mieszkalnym jednorodzinny, o którym mowa w pkt. 1 nie znajduje się i nie będzie się znajdować (w okresie trwałości inwestycji) źródło ciepła na paliwo stałe. 	Program realizowany będzie w latach 2022 -2027, przy czym: zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2026 r., Środki wydatkowane będą do 31.12.2027 r.	Budżet na realizację celu programu wynosi do 600 mln zł, w tym: dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 600 mln zł.	<p>1) Beneficjentem jest osoba fizyczna będąca właścicielem bądź współwłaścicielem nowego budynku mieszkalnego jednorodzinny. Przez nowy budynek mieszkalny jednorodzinny rozumie się budynek, w przypadku którego na dzień składania wniosku o dofinansowanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) nie złożono zawiadomienia o zakończeniu budowy budynku mieszkalnego jednorodzinny lub nie złożono wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane albo b) złożono zawiadomienie o zakończeniu budowy budynku mieszkalnego jednorodzinny nie wcześniej niż 01.01.2021 r. lub złożono wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie nie wcześniej niż 01.01.2021 r. <p>2) Wnioskodawcą/ Beneficjentem musi być osoba wskazana w pozwoleniu na budowę lub zgłoszeniu budowy budynku mieszkalnego jednorodzinny.</p> <p>3) Wnioskodawca musi być wskazany jako nabywca/odbiorca na fakturze lub równorzędnym dokumencie księgowym – w przypadku różnicy w osobie Wnioskodawcy a nabywcy/odbiorcy należy załączyć stosowne oświadczenie.</p>	<p>Dotacja.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
30	<p>Program Priorytetowy „Elektroenergetyka - Inteligentna infrastruktura energetyczna”.</p> <p><i>Celem programu jest rozwój inteligentnej infrastruktury energetycznej pozwalającej na szeroką wielostronną komunikację wszystkich stron procesu dystrybucji energii elektrycznej, poprzez instalację u odbiorców końcowych liczników zdalnego odczytu, o których mowa w art. 3 pkt 64 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 716, z późn.zm.), tzw. liczników inteligentnych (AMI) wraz z infrastrukturą informatyczno-zarządczą, mający na celu optymalizację pracy sieci, szybszą obsługę procesów rynku energii elektrycznej i umożliwienie wdrażania mechanizmów DSR (Demand Side Response). Program jest zgodny z legislacją Unii Europejskiej, w tym z</i></p>	<p>W ramach programu w szczególności przewiduje się wsparcie następujących działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. nabycie liczników zdalnego odczytu, 2. dostosowanie infrastruktury energetycznej, telekomunikacyjnej lub technicznej niezbędnej do obsługi liczników zdalnego odczytu, w tym koszty montażu (instalacji) liczników i niezbędnej infrastruktury, 3. zakup oprogramowania (w tym systemów pomiarowych, systemów zdalnego odczytu), koszty infrastruktury informatycznej: macierze, serwery, <p>- w zakresie w jakim stanowią uzasadnione koszty działalności operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego,</p>	<p>Program realizowany będzie w latach 2021 – 2025 przy czym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2024 r., 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2025 r. 	1 mld zł.	<p>Operatorzy Systemu Dystrybucyjnego (OSD) - operatorzy systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w rozumieniu art. 3 pkt. 25 Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne.</p>	<p>Dotacja.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<p><i>art. 10 d dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE oraz z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2020/1001 z dnia 9 lipca 2020 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do funkcjonowania Funduszu Modernizacyjnego wspierającego inwestycje w modernizację systemów energetycznych oraz poprawę efektywności energetycznej niektórych państw członkowskich. Program przyczyni się do osiągnięcia celów ramowych dotyczących klimatu i energetyki określonych na poziomie krajowym oraz celów długoterminowych określonych w Porozumieniu Paryskim.</i></p>					

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
31	<p>Program Priorytetowy „Wsparcie wykorzystania magazynów oraz innych urządzeń na cele stabilizacji sieci - program dla Operatorów Sieci Dystrybucyjnych”.</p> <p><i>Celem programu jest wspieranie działań mających na celu poprawę parametrów jakości energii elektrycznej w sieci dystrybucyjnej i rozdzielczej m.in poprzez jej dostosowanie do wymagań związanych z dynamicznym rozwojem źródeł OZE oraz punktów ładowania pojazdów. Program jest zgodny z legislacją Unii Europejskiej, w tym z art. 10 d dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE oraz z rozporządzeniem wykonawczym Komisji</i></p>	<p>W ramach programu w szczególności przewiduje się wsparcie następujących działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przygotowanie oraz dostosowanie sieci dystrybucyjnej do nowych warunków pracy (np. kompleksowa modernizacja stacji i/lub rozdzielni niskiego napięcia, itp.); 2) Budowa systemu magazynowania stanowiącego zintegrowany element sieci dystrybucyjnej (np. kontenery bateryjne, inwertery, transformatory, montaż modułów bateryjnych, systemy wspomagające) wraz z testami i odbiorami magazynów; 3) Budowa powiązań z siecią i systemami OSD; 4) Konfiguracja i adaptacja magazynu (BMS, EMS, odwzorowanie w systemach monitorujących, utworzenie zdalnego dostępu do urządzeń i/lub danych, itp.), <p>przy czym zakresy, o których mowa w pkt. 2 i 3 są obligatoryjne, natomiast zakresy, o których mowa w pkt. 1 i 4 są fakultatywne.</p>	<p>Program realizowany będzie w latach 2021 – 2026 przy czym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2024 r., 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2026 r. 	1 mld zł.	<p>Operatorzy Systemu Dystrybucyjnego (OSD) - operatorzy systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w rozumieniu art. 3 pkt. 25 Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne.</p>	<p>Dotacja</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<p><i>(UE) 2020/1001 z dnia 9 lipca 2020 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do funkcjonowania Funduszu Modernizacyjnego wspierającego inwestycje w modernizację systemów energetycznych oraz poprawę efektywności energetycznej niektórych państw członkowskich. Program przyczyni się do osiągnięcia celów ramowych dotyczących klimatu i energetyki określonych na poziomie krajowym oraz celów długoterminowych określonych w Porozumieniu Paryskim.</i></p>					

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
32	<p>Kogeneracja dla Energetyki i Przemysłu</p> <p>Celem programu jest promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji dla przemysłu.</p>	<p>1) inwestycje dotyczące budowy lub/i przebudowy jednostek wytwórczych o łącznej mocy zainstalowanej nie mniejszej niż 10 MW, pracujących w warunkach wysokosprawnej kogeneracji (z wyłączeniem energii wytworzonej w jednostce kogeneracji opalanej węglem) wraz z podłączeniem ich do sieci przesyłowej, w których do produkcji energii wykorzystuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ciepło odpadowe, ☐ energię ze źródeł odnawialnych, ☐ paliwa gazowe, mieszanki gazów, gaz syntetyczny lub wodór. <p>2) elementem uzupełniającym inwestycji w pkt. 1) może być:</p> <p>a) przyłącze do sieci należące do beneficjenta projektu (wytwórcy energii);</p> <p>b) magazyn energii - warunkiem udzielenia wsparcia na magazyn energii jest zintegrowanie go z jednostką wytwórczą, która będzie realizowana równoległe w ramach projektu.</p> <p>Do dofinansowania kwalifikują się instalacje, z których nie więcej niż 30% ciepła użytkowego wytworzonego w jednostce kogeneracji zostanie wprowadzone do publicznej sieci ciepłowniczej.</p> <p>Wyłączone ze wsparcia są również instalacje współspalania stałych paliw kopalnych z innymi paliwami (np. biomasa) w</p>	<p>Program realizowany będzie w latach 2022 - 2030, przy czym:</p> <p>1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2025 r.;</p> <p>2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r</p>	<p>Budżet na realizację celu programu wynosi do 2 mld zł, w tym:</p> <p>1) dla bezzwrotnych form dofinansowania — do 1 mld zł;</p> <p>2) dla zwrotnych form dofinansowania — do 1 mld zł.</p>	<p>Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii, o zainstalowanej mocy cieplnej i/lub elektrycznej źródeł energii nie mniejszej niż 50 MW</p>	<p>1) dotacja;</p> <p>2) pożyczka</p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		instalacjach wielopaliwowego spalania jak i dedykowanego spalania wielopaliwowego				

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
33	<p>Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu</p> <p>Energia odnawialna, efektywność energetyczna, bezpieczeństwo energetyczne.</p> <p>Nabór: Poprawa efektywności energetycznej w budynkach szkolnych</p> <p>Finansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021</p> <p>CEL: Celem głównym naboru, którego dotyczy dofinansowanie projektów w ramach obszaru programowego: Energia odnawialna, efektywność energetyczna, bezpieczeństwo energetyczne jest poprawa efektywności energetycznej w budynkach szkolnych, w których prowadzona jest działalność oświatowo-wychowawcza poprzez wsparcie kompleksowych działań inwestycyjnych polegających na głębokiej termomodernizacji i podjętych w celu</p>	<p>Do dofinansowania kwalifikowały się projekty polegające na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ociepleniu przegród zewnętrznych obiektu, w tym ścian zewnętrznych, podłóg przy gruncie, dachów i stropodachów, • wymianie okien i drzwi zewnętrznych, • przebudowie systemów grzewczych wraz z wymianą źródła ciepła i c. w. u. lub podłączeniu do bardziej efektywnego energetycznie i ekologicznie źródła ciepła, • instalacji/przebudowie systemów chłodzących, w tym również z zastosowaniem OZE, • wymianie systemów wentylacji z rekuperacją i klimatyzacji, • montażu i zastosowaniu systemów zarządzania energią w budynkach szkolnych, • zastosowaniu automatyki pogodowej, • zastosowaniu technologii odnawialnych źródeł energii, • wymianie oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne jako zadanie realizowane równoległe z termomodernizacją. 	<p>Nabór zakończony</p> <p>Termin ogłoszenia naboru wniosków – 13.03.2020 r.</p> <p>Termin zakończenia przyjmowania wniosków 14.09.2020 r</p>	<p>Kwota środków przeznaczona na nabór: 20 mln euro, tj. 86 318 000 zł</p>	<p>Każdy podmiot zgodnie z art. 7.2.1 Regulacji ws. wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021, prowadzący publiczną lub niepubliczną szkołę podstawową lub ponadpodstawową</p>	<p>Dotacja: Minister Klimatu jako Operator Programu</p> <p>Podmiot wdrażający: <u>NFOŚiGW</u> <u>+ pożyczka na współfinansowanie z NFOŚiGW</u></p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	doprowadzenia budynków szkolnych do standardu energetycznego „pasywnego” lub „prawie zeroemisyjnego”					

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
34	<p>Kogeneracja dla Ciepłownictwa</p> <p>Celem programu jest promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji dla sektora ciepłowniczego.</p>	<p>1. Inwestycje dotyczące budowy lub/i przebudowy jednostek wytwórczych o łącznej mocy zainstalowanej nie mniejszej niż 10 MW¹, pracujących w warunkach wysokosprawnej kogeneracji² (z wyłączeniem energii wytworzonej w jednostce kogeneracji opalanej węglem) wraz z podłączeniem ich do sieci przesyłowej, w których do produkcji energii wykorzystuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ciepło odpadowe, • energię ze źródeł odnawialnych, • paliwa gazowe, mieszanki gazów, gaz syntetyczny lub wodór. <p>2. Elementem inwestycji może być m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) przyłącze do publicznej sieci ciepłowniczej należące do beneficjenta projektu (wytwórcy energii); b) magazyn ciepła - warunkiem udzielenia wsparcia na magazyn ciepła jest zintegrowanie go ze źródłem, o którym mowa w pkt 1. <p>Wyłączone ze wsparcia są instalacje:</p>	<p>Program realizowany będzie w latach 2022 - 2030, przy czym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2025 r.; 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r. 	<p>Budżet na realizację celu programu wynosi do 3 mld zł, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania — do 1,5 mld zł; 2) dla zwrotnych form dofinansowania — do 1,5 mld zł. 	<p>Przedsiębiorcy, w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii, o zainstalowanej mocy cieplnej i/lub elektrycznej źródeł energii nie mniejszej niż 50 MW⁴, realizujący projekt w ramach systemu ciepłowniczego⁵, o zamówionej mocy cieplnej, na dzień składania wniosku, nie mniejszej niż 50 MW⁶</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) dotacja; 2) pożyczka <p>Podmiot odpowiedzialny: NFOŚiGW</p>

¹ Łącznie moc elektryczna i ciepła.

² W rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 716 z późn.zm.) obowiązującej na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie.

⁴ Warunek może zostać potwierdzony poprzez wykazanie, że w ramach grupy kapitałowej zainstalowana moc ciepła i/lub elektryczna źródeł energii wynosi nie mniej niż 50 MW.

⁵ Wymóg odnosi się osobno do każdego systemu ciepłowniczego. Nie dopuszcza się sumowania mocy wszystkich systemów, w ramach których inwestor prowadzi działalność.

⁶ W przypadku spółki typu „project finance” wymóg prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania ciepła lub wytwarzania w skojarzeniu ciepła i energii elektrycznej może zostać potwierdzony poprzez wskazanie, że głównym udziałowcem Wnioskodawcy jest inny podmiot spełniający powyższe warunki, posiadający powyżej 50% udziałów w kapitale Wnioskodawcy i prowadzący działalność w ramach systemu objętego wnioskiem o dofinansowanie.

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		<ul style="list-style-type: none"> • współspalania stałych paliw kopalnych z innymi paliwami (np. biomasa) w instalacjach wielopaliwowego spalania jak i dedykowanego spalania wielopaliwowego; • termicznego przekształcania odpadów lub innych paliw alternatywnych wytworzonych z odpadów komunalnych. <p>Do dofinansowania kwalifikują się instalacje, z których co najmniej 70% ciepła użytkowego wytworzonego w jednostce kogeneracji w roku kalendarzowym zostanie wprowadzone do publicznej sieci ciepłowniczej³.</p>				

³ W rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji (Dz.U. z 2021 r., poz. 144 z późn. zm.) obowiązującej na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie.

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
35	Przemysł energochłonny – OZE	<p>Inwestycje dotyczące budowy lub przebudowy jednostek wytwórczych energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wraz z magazynem energii, bądź połączeniem ich do sieci zakładowej i/lub dystrybucyjnej/przesyłowej.</p> <p>Warunkiem udzielenia wsparcia na magazyn energii jest zintegrowanie go ze źródłem energii, które będzie realizowane równoległe w ramach inwestycji.</p> <p>Warunkiem udzielenia dofinansowania jest wykorzystanie co najmniej 80% wytworzonej energii na cele własne.</p>	<p>Program realizowany będzie w latach 2022 - 2030, przy czym:</p> <p>1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2027 r.;</p> <p>2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r.</p>	<p>Budżet na realizację celu programu wynosi do 650 mln zł w tym:</p> <p>- dla zwrotnych form dofinansowania – do 650 mln zł</p>	<p>Przedsiębiorcy, w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, posiadający tytuł prawny do instalacji objętej systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w rozumieniu ustawy z dnia 12 czerwca 2015r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, wynikający z prawa własności, prawa użytkownika wieczystego lub trwałego zarządu, który nie został postawiony w stan likwidacji lub wobec którego nie jest prowadzone postępowanie upadłościowe.</p>	<p>Dofinansowanie w formie pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych z możliwością uzyskania premii inwestycyjnej do 30 % wypłaconej pożyczki na warunkach preferencyjnych. Źródło finansowania: Fundusz Modernizacyjny</p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
36	Przemysł energochłonny - poprawa efektywności energetycznej	<p>Inwestycje służące poprawie efektywności energetycznej zgodne z „Obwieszczeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego wykazu inwestycji służących poprawie efektywności energetycznej”, z wyłączeniem inwestycji termomodernizacyjnych i remontowych w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz z wyłączeniem pkt 3 ppkt 5 i 6 załącznika do ww. obwieszczenia.</p> <p>Do dofinansowania w ramach programu priorytetowego zalicza się przede wszystkim inwestycje polegające na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowie instalacji do odzysku ciepła technologicznego i wykorzystania go w dalszym ciągu technologicznym; – podnoszeniu efektywności energetycznej, w wyniku której następuje ograniczenie zużycia energii elektrycznej pobieranej z sieci KSE, w tym budowie informatycznych systemów nadzoru nad zużyciem, produkcją i magazynowaniem energii z funkcją optymalizacji zarządzania. 	<p>Program realizowany będzie w latach 2022 - 2030, przy czym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2027 r.; 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r. 	<p>Budżet na realizację celu programu wynosi do 350 mln zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dla zwrotnych form dofinansowania – do 350 mln zł. 	<p>Przedsiębiorcy, w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, posiadający tytuł prawny do instalacji objętej systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w rozumieniu ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, wynikający z prawa własności, prawa użytkowania wieczystego lub trwałego zarządu, który nie został postawiony w stan likwidacji lub wobec którego nie jest prowadzone postępowanie upadłościowe.</p>	<p>Dofinansowanie w formie pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych z możliwością uzyskania premii inwestycyjnej do 20 % wypłaconej pożyczki na warunkach preferencyjnych. Źródło finansowania: Fundusz Modernizacyjny.</p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
37	Energia dla wsi	<p>Budowa jednej z wymienionych niżej instalacji:</p> <p>a. instalacja fotowoltaiczna (z wyłączeniem inwestycji na gruntach rolnych stanowiących użytki rolne klas I-IV – w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz.U.2021 poz.1990, z późn. zm.)</p> <p>b. instalacja wiatrowa (z wyłączeniem inwestycji na gruntach rolnych stanowiących użytki rolne klas I-IV – w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz.U.2021 poz.1990, z późn. zm.)),</p> <p>c. elektrowni wodna</p> <p>d. instalacja wytwarzania energii z biogazu rolniczego w warunkach wysokosprawnej kogeneracji</p> <p>Towarzyszący magazyn energii pod warunkiem zintegrowania ze źródłem realizowanym w ramach inwestycji wskazanej powyżej</p>	<p>Program realizowany będzie w latach 2022 - 2030, przy czym:</p> <p>1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2028 r.;</p> <p>2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r</p>	<p>Budżet na realizację celu programu wynosi do 1 000 000 tys. zł w tym:</p> <p>- dla zwrotnych form dofinansowania – do 515 000 tys. zł</p> <p>- dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 485 000 tys. zł</p>	<p>1) spółdzielnia energetyczna lub jej członek, w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,</p> <p>2) powstająca spółdzielnia energetyczna – spółdzielnia w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze lub spółdzielnia rolników w rozumieniu ustawy z dnia 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników, której przedmiotem działalności jest wytwarzanie energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła, w instalacjach odnawialnego źródła energii i równoważenie zapotrzebowania energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła, wyłącznie na potrzeby własne spółdzielni energetycznej i jej członków, która zamierza ubiegać się o umieszczenie jej danych jako spółdzielni energetycznej w wykazie, o którym mowa w art. 38f ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,</p> <p>3) Rolnik. osoba fizyczna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej oraz osoba prawna, która w ramach działalności rolniczej, prowadzonej przez okres co najmniej 12 miesięcy prowadzi:</p> <p>a. gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym, położone w ramach zabudowy zagrodowej w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych lub</p> <p>b. dział specjalny produkcji rolnej.</p> <p>W przypadku osoby fizycznej, gdy instalacja OZE będzie służyła prowadzeniu</p>	<p>Dofinansowanie w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • formie pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych • w formie dotacji do 45% kosztów kwalifikowanych (dla biogazowni i elektrowni wodnych) i/lub pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych w formie dotacji do 20% kosztów kwalifikowanych dla towarzyszącego magazynu energii (koszt kwalifikowany magazynu nie może przekroczyć 50% kosztu kwalifikowanego źródła realizowanego w ramach projektu

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
					działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii, beneficjentem programu może być rolnik z zarejestrowaną daną działalnością.	

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
38	<p>Program Priorytetowy „Operatorzy w programie „Czyste Powietrze” - pilotaż w województwie małopolskim”</p> <p>Zwiększenie liczby wymian nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych poprzez promowanie efektywności energetycznej tych budynków oraz bezpośrednią pomoc w realizacji przedsięwzięć w ramach 2) i 3) Części programu priorytetowego „Czyste Powietrze” przez operatorów.</p>	<p>Przedsięwzięcie realizowane przez operatora będzie polegało na udzieleniu bezpośredniej pomocy odbiorcom wsparcia PPCP w przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć mających na celu wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe lub termomodernizację budynków mieszkalnych jednorodzinnych.</p>	<p>Program realizowany będzie w latach 2023 - 2026, przy czym:</p> <p>1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów pomiędzy NFOŚiGW a operatorem) podejmowane będą do 30.11.2023 r.;</p> <p>2) środki wydatkowane będą do 31.05.2026 r.</p>	<p>Budżet na realizację celu programu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi do 6 mln zł.</p>	<p>Beneficjenci (Operatorzy) –</p> <p>O dofinansowanie w ramach programu może ubiegać się podmiot, zarejestrowany na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, spełniający łącznie poniższe warunki:</p> <p>1) posiada jedną z poniższych form prawnych:</p> <p>a) stowarzyszenia w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach lub</p> <p>b) fundacji w rozumieniu ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach lub</p> <p>c) przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców lub d) kościoła lub innego związku wyznaniowego wpisanego do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych lub kościelnej osoby prawnej;</p> <p>2) prowadzi działalność przez co najmniej jeden rok na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie;</p> <p>3) posiada wpis w dokumentach rejestrowych potwierdzający działanie w dziedzinie objętej wnioskiem.</p>	<p>Dofinansowanie w formie dotacji (ryczałt za zrealizowane etapy przedsięwzięcia).</p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
39	<p>Program priorytetowy „Operatorzy w programie „Czyste Powietrze” – pilotaż w województwie warmińsko-mazurskim”</p> <p><i>Celem programu jest zwiększenie liczby wymian nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych poprzez promowanie efektywności energetycznej tych budynków oraz bezpośrednią pomoc w realizacji przedsięwzięć w ramach 2) i 3) Części programu priorytetowego „Czyste Powietrze” (zwanego dalej: PPCP) przez operatorów.</i></p>	<p>Przedsięwzięcie realizowane przez operatora będzie polegało na udzieleniu bezpośredniej pomocy odbiorcom wsparcia PPCP w przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć mających na celu wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe lub termomodernizację budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Zadania operatora realizowane w ramach przedsięwzięcia podzielone zostały na dwa etapy, przy czym czynności przypisane do poszczególnych etapów mogą być realizowane równocześnie. Nie ma konieczności zakończenia realizacji pierwszego etapu przed przystąpieniem do realizacji etapu drugiego.</p>	<p>2023-2026</p> <p>1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów pomiędzy NFOŚiGW a operatorem) podejmowane będą do 31.01.2024 r.;</p> <p>2) środki wydatkowane będą do 30.06.2026 r.</p>	3 mln	<p>Podmioty, zarejestrowane na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, spełniające łącznie poniższe warunki:</p> <p>1) posiadające jedną z poniższych form prawnych:</p> <p>a) stowarzyszenia w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach lub</p> <p>b) fundacji w rozumieniu ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach lub</p> <p>c) przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców lub</p> <p>d) kościoła lub innego związku wyznaniowego wpisanego do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych lub kościelnej osoby prawnej;</p> <p>2) prowadzące działalność przez co najmniej jeden rok na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie;</p> <p>3) posiadające wpis w dokumentach rejestrowych potwierdzający działanie w dziedzinie objętej wnioskiem.</p>	<p>Dotacja (ryczałt za zrealizowane etapy przedsięwzięcia).</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: NFOŚiGW.</p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
40	<p>Program rządowy „Pomoc dla sektorów energochłonnych związana z nagłymi wzrostami cen gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2022 r.”</p> <p>Celem programu jest udzielenie wsparcia finansowego przedsiębiorstwom energochłonnym, w przypadku których prowadzenie działalności gospodarczej jest zagrożone z uwagi na dynamiczny wzrost kosztów zakupu energii elektrycznej i gazu ziemnego w roku 2022.</p>	<p>częściowy zwrot przedsiębiorcom kosztów zakupu energii elektrycznej i/lub gazu ziemnego powyżej 150% względem roku 2021.</p>	<p>Luty-czerwiec 2023 r.</p>	<p>budżet programu: 5 064 178 000</p>	<p>Przedsiębiorca, w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, który spełnia kryteria określone w Programie Rządowym.</p>	<p>pomoc udzielana w formie bezzwrotnej (wypłacana zaliczkowo) NFOŚiGW w imieniu MRiT</p>

Lp.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
41	<p>Program rządowy „Pomoc dla przemysłu energochłonnego związana z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2023 r.”</p> <p><i>Celem programu jest udzielenie wsparcia finansowego przedsiębiorstwom energochłonnym, które ponoszą dodatkowe koszty wynikające z wysokich cen energii elektrycznej i gazu ziemnego w 2023.</i></p>	częściowy zwrot przedsiębiorcom kosztów zakupu energii elektrycznej i/lub gazu ziemnego powyżej 150% względem roku 2021.	październik-grudzień 2023 r	<p>5 500 000 000 zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 3 000 000 000 zł - na pomoc podstawową ▪ 2 500 000 000 zł - na pomoc zwiększoną 	Przedsiębiorca, w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, który spełnia kryteria określone w Programie Rządowym.	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc podstawowa - udzielana w formie refundacji. • pomoc zwiększona - udzielana w formie zaliczkowej. <p>NFOŚiGW w imieniu MRiT</p>